

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ**

**Εγκύκλιος υπ' αριθμ. 13 για τη διενέργεια των εκλογών της 26^{ης}
Μαΐου 2019 για την ανάδειξη**

ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

1

**ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΠΙΚΗΣ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**

3 Απριλίου 2019

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 5ca46f54a6a6850474f6753a στις 03/04/19 13:06

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ**

Δ/ΝΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ & ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Αριθμ. Πρωτ: 24460/3.4.2019

Αριθμ. Εγκυκλίου: 13

ΑΔΑ: [REDACTED]

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	6
ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΩΝ	10
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΕΚΛΟΓΕΣ – ΕΚΛΟΓΕΙΣ – ΕΚΛΟΓΙΜΟΙ	12
1. Χρόνος διενέργειας των εκλογών	12
2. Εκλογείς.....	12
3. Εκλόγιμοι	14
4. Κωλύματα εκλογιμότητας - Ασυμβίβαστα	15
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΕΣ - ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ.....	29
1. Υποψηφιότητες.....	29
2. Συνδυασμοί.....	29
3. Δήλωση Συνδυασμού	30
4. Συμπληρωματική δήλωση συνδυασμού.....	33
5. Ανακήρυξη	35
6. Δικαιώματα του συνδυασμού	36
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄: ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΑ- ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΡΟΤΙΜΗΣΗΣ	38
1 Περιεχόμενο ψηφοδελτίων	38
2. Σταυροί προτίμησης.....	39
3. Άκυρα ψηφοδέλτια	40
4. Εκλογικοί φάκελοι	41
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ: ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ	42
1. Κατανομή των εδρών του περιφερειακού συμβουλίου (άρθρο 138 του ν.3852/2010)	42
2. Κατανομή εδρών περιφερειακού συμβουλίου ανά εκλογική περιφέρεια (άρθρο 140 του ν.3852/2010)	44

3. Τακτικοί- αναπληρωματικοί σύμβουλοι	47
4. Επανάληψη της ψηφοφορίας	48
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΛΟΓΗΣ	52
1 Εξαγωγή και δημοσίευση των αποτελεσμάτων της εκλογής	52
2. Ενστάσεις.....	54
3. Αίτηση αναιρέσεως	56
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ: ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ	58
1. Δήμοι.....	58
2. Αποκεντρωμένες Διοικήσεις – Πρωτοδικεία – ΔΟΥ	58

Παραρτήματα

1. [Περιφερειακές ενότητες](#)
2. [Αριθμός περιφερειακών συμβούλων ανά περιφερειακή ενότητα με βάση τον μόνιμο πληθυσμό](#)
3. [Χάρτες με αριθμό εδρών περιφερειακών συμβούλων ανά περιφερειακή ενότητα](#)
4. Εκλογικό παράδειγμα ([κατανομή με το άρθρο 138](#) & [κατανομή με το άρθρο 140](#))
5. [Υπολογισμός προθεσμιών εκλογικής διαδικασίας](#)
6. [Συγκεντρωτικός πίνακας προθεσμιών εκλογικής διαδικασίας](#)
7. [Πίνακας υπολογισμού ελάχιστου και μέγιστου αριθμού υποψηφίων ανά εκλογική περιφέρεια](#)
8. [Μέγιστος αριθμός σταυρών ανά εκλογική περιφέρεια](#)

Παράρτημα νομοθεσίας και κανονιστικών πράξεων

1. [ΦΕΚ 698Β/2014 Απογραφή μόνιμου πληθυσμού](#)

2. [Ν.4555/2018 Εκλογική διαδικασία](#)
3. [ΥΑ 22339/27.3.2019 αριθμός περιφερειακών συμβούλων ανά εκλογική περιφέρεια με βάση τον μόνιμο πληθυσμό](#)
4. [ΥΑ 10784/14.3.2014 «Καθορισμός διοικητικής διαδικασίας μεταδημότευσης υποψηφίου στις δημοτικές και περιφερειακές εκλογές», ΦΕΚ 718/Β/2014](#)
5. [ΦΕΚ 279/Β/2019 \(εκλογικοί σάκοι, διαστάσεις λευκών ψηφοδελτίων, εκλογικοί φάκελοι\)](#)

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με τον ν.3852/2010 συγκροτήθηκαν οι αιρετές περιφέρειες και ανατέθηκε σε αυτές ο σχεδιασμός, προγραμματισμός και υλοποίηση πολιτικών σε περιφερειακό επίπεδο, σύμφωνα με τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης και της κοινωνικής πολιτικής της χώρας, λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές και ευρωπαϊκές πολιτικές.

Η θεσμική αναγνώριση της περιφερειακότητας και η προσπάθεια αντιστοίχισης του αναπτυξιακού – παραγωγικού υποδείγματος με τις περιφερειακές ιδιαιτερότητες και τα συγκριτικά πλεονεκτήματα που αυτές συνεπάγονται, έχουν ήδη καταγράψει το θετικό τους αποτύπωμα και με αποτέλεσμα οι περιφέρειες να συγκροτούν πλέον αναμφίβολα έναν από τους βασικούς θεσμικούς -διοικητικούς και κυρίως αναπτυξιακούς πυλώνες της χώρας.

Με τον ν.4555/2018 (Κλεισθένης) εισάγονται αλλαγές στο εκλογικό σύστημα για την ανάδειξη των περιφερειακών αρχών.

Οι κυριότερες αλλαγές αφορούν:

- στην καθιέρωση του εκλογικού συστήματος της **απλής αναλογικής**. Συγκεκριμένα καθιερώνεται το εκλογικό σύστημα της απλής αναλογικής των υπολοίπων, του πλέον κλασικού και απλού αναλογικού συστήματος, σύμφωνα με το οποίο αφού κατανεμηθούν οι έδρες κάθε συμβουλίου στους οικείους συνδυασμούς με βάση το εκλογικό μέτρο που προκύπτει από τη διαίρεση των έγκυρων ψήφων με τις προς διάθεση έδρες, εν συνεχεία τυχόν αδιάθετες έδρες κατανέμονται στους συνδυασμούς με βάση τα αξιοποιημένα υπόλοιπά τους. Η υιοθέτηση του εκλογικού συστήματος της απλής αναλογικής οδηγεί στην αναλογική συγκρότηση του περιφερειακού συμβουλίου και των επιτροπών
- στην επαναφορά της τετραετούς θητείας των αυτοδιοικητικών αρχών και στην αποσύνδεση του χρόνου διεξαγωγής των αυτοδιοικητικών εκλογών από τις ευρωεκλογές. Σημειώνεται, ότι ειδικά για την πρώτη

εφαρμογή του νόμου και συγκεκριμένα για τις εκλογές που θα διεξαχθούν στις 26 Μαΐου 2019, οι αυτοδιοικητικές εκλογές θα γίνουν ταυτόχρονα με τις ευρωεκλογές

- στη διατήρηση της άμεσης εκλογής του Περιφερειάρχη ως επικεφαλής του οικείου συνδυασμού είτε στον πρώτο γύρο, εφόσον ο συνδυασμός του λάβει τουλάχιστον το 50% των έγκυρων ψήφων συν μία, είτε, εφόσον η πλειοψηφία αυτή δεν επιτευχθεί, στο δεύτερο γύρο που διεξάγεται μεταξύ των επικεφαλής των δύο πρώτων συνδυασμών
- στην κατάργηση της αυτοδίκαιης εκλογής των χωρικών Αντιπεριφερειάρχων και στην πρόβλεψη του υποχρεωτικού ορισμού τους μεταξύ των Περιφερειακών Συμβούλων που εκλέγονται στην αντίστοιχη Περιφερειακή Ενότητα

Η διενέργεια των επικείμενων περιφερειακών εκλογών θα γίνει κατά βάση με τις διατάξεις των άρθρων 46-67 του νόμου 4555/2018 όπως τροποποιήθηκε με τον ν.4604/2019 *«Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Εμβάθυνση της Δημοκρατίας - Ενίσχυση της Συμμετοχής – Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»] - Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των ΦΟΔΣΑ - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικά με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση - Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις.»* (ΦΕΚ Α 133/2018), οι οποίες τροποποιούν διατάξεις των άρθρων του Κεφαλαίου Β' Εκλογική διαδικασία του ν. 3852/2010 *«Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης-Πρόγραμμα Καλλικράτης»* (ΦΕΚ Α 87/2010).

Οι εκλογές για την ανάδειξη των αυτοδιοικητικών αρχών της νέας περιφερειακής περιόδου θα διεξαχθούν την **Κυριακή 26 Μαΐου 2019**, μαζί με τις εκλογές για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ενώ οι επαναληπτικές, όπου χρειαστεί, την επόμενη **Κυριακή 2 Ιουνίου 2019**¹.

¹ Άρθρο 139, παρ. 1 του Ν. 3852/ 2010

Με την παρούσα εγκύκλιο, επιχειρείται η άμεση και πλήρης ενημέρωση των ενδιαφερομένων και όλων των εμπλεκόμενων στην εκλογική διαδικασία φορέων για την ανάδειξη των περιφερειακών αρχών. Το περιεχόμενο της εγκυκλίου διαρθρώνεται σε έξι κεφάλαια:

Κεφάλαιο Α: Εκλογές- Εκλογείς- Εκλόγιμοι

Κεφάλαιο Β: Υποψηφιότητες- Συνδυασμοί

Κεφάλαιο Γ: Ψηφοδέλτια- Σταυροί προτίμησης

Κεφάλαιο Δ: Εκλογικό Σύστημα

Κεφάλαιο Ε: Αποτελέσματα Εκλογής & Ενστάσεις

Κεφάλαιο ΣΤ: Ενέργειες εμπλεκόμενων υπηρεσιών για τη διενέργεια περιφερειακών εκλογών

Στο πρώτο κεφάλαιο, παρέχονται πληροφορίες για τον χρόνο διενέργειας των εκλογών, τους εκλογείς και τους εκλόγιμους καθώς και τα κωλύματα εκλογιμότητας και τα ασυμβίβαστα. Στο δεύτερο κεφάλαιο αναλύονται θέματα σχετικά με τις υποψηφιότητες και τους συνδυασμούς (κατάρτιση, ανακήρυξη και δικαιώματα). Στο τρίτο κεφάλαιο δίνονται διευκρινίσεις σχετικά με τα ψηφοδέλτια και τη σταυροδοσία. Στο τέταρτο κεφάλαιο αναλύεται το εκλογικό σύστημα όπως εισήχθη με τις διατάξεις του ν.4555/2018. Εν συνεχεία στο πέμπτο κεφάλαιο παρουσιάζεται η διαδικασία εξαγωγής και δημοσίευσης των αποτελεσμάτων και των προβλεπόμενων ενστάσεων. Τέλος, στο έκτο κεφάλαιο καταγράφονται οι υποχρεώσεις των εμπλεκόμενων υπηρεσιών σε όλα τα στάδια της διενέργειας των περιφερειακών εκλογών.

Για πληροφορίες και διευκρινίσεις σχετικά με τα θέματα που αναπτύσσονται στην παρούσα εγκύκλιο μπορείτε να απευθύνεστε στους κατωτέρω υπαλλήλους της Δ/σης Οργάνωσης και Λειτουργίας ΟΤΑ:

ΟΝΟΜΑ	ΤΗΛ. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	Δ/ΝΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΥ
Ρεγγίνα Βασιλάτου	213-1364947	r.vasilatou@ypes.gr
Σοφία Γαρυφάλλη	213-1364340	s.garyfalli@ypes.gr
Έφη Γκόλια	213-1364342	e.gkolia@ypes.gr
Σοφία Θεοδωρακοπούλου	213- 1364391	s.theodorakopoulou@ypes.gr
Βάσω Μασούρα	213-1364026	v.masoura@ypes.gr
Δήμητρα Ρούτση	213-1364374	d. routsi@ypes.gr
Γιώργος Χρυσάφης	213-1364395	g.chrisafis@ypes.gr

9

Την παρούσα εγκύκλιο μπορείτε να την αναζητήσετε στον ιστοτόπο του Υπουργείου Εσωτερικών: [www.ypes.gr/εκλογές/δημοτικές και περιφερειακές εκλογές](http://www.ypes.gr/εκλογές/δημοτικές_και_περιφερειακές_εκλογές) και στον ειδικό ιστοτόπο του «Προγράμματος ΔΙΑΥΓΕΙΑ» (ΑΔΑ:

Σημειώνεται ότι στον ίδιο ιστότοπο θα αναρτώνται (στην ειδική τοποθεσία «Συχνές Ερωτήσεις- Απαντήσεις») κρίσιμα θέματα για την ομαλή διεξαγωγή των εκλογών.

ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΩΝ

Περιφερειακές ενότητες: Οι περιφερειακές ενότητες ορίζονται στο άρθρο 3, παρ. 3 του ν. 3852/ 2010 όπως έχει τροποποιηθεί με το άρθρο 18, παρ. 10α του ν. 3870/ 2010 (Α' 138), το άρθρο 130 του ν. 4483/2017 (Α'107) και το άρθρο 94 του ν.4582/2018 παρατίθενται στο [Παράρτημα 1](#).

Εκλογικές περιφέρειες: Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 135 του νόμου 3852/2010, εκλογικές περιφέρειες αποτελούν οι περιφερειακές ενότητες οι οποίες συστάθηκαν με το άρθρο 3 του ν. 3852/ 2010 όπως ισχύει.

Πληθυσμός: Όπου στις διατάξεις που αναφέρονται στην εκλογική διαδικασία² γίνεται αναφορά στον πληθυσμό, νοείται ο μόνιμος πληθυσμός της γενικής απογραφής πληθυσμού του Κράτους της 9^{ης} Μαΐου 2011, σύμφωνα με την αριθμ.ΓΠ-191/18-3-2014 Απόφαση του Προέδρου της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, «Τροποποίηση της Απόφασης με αριθμό 11247/28.12.2012 (ΦΕΚ3465/Β' /28.12.2012) και θέμα «Αποτελέσματα της Απογραφής Πληθυσμού-Κατοικιών 2011 που αφορούν στο Μόνιμο Πληθυσμό Πληθυσμό της Χώρας»» (Β' 698/Β/2014). Στο [Παράρτημα 2](#) δίδονται πίνακες με το αριθμό των περιφερειακών συμβούλων ανά περιφερειακή ενότητα με βάση το μόνιμο πληθυσμό και στο [Παράρτημα 3](#) παρατίθενται οι αντίστοιχοι χάρτες. Στο Παράρτημα με τη σχετική νομοθεσία παρατίθεται η απόφαση απογραφής μόνιμου πληθυσμού.

Σταυροί προτίμησης³: Με το σταυρό προτίμησης ο εκλογέας εκφράζει την προτίμησή του:

- προς έναν (1) υποψήφιο περιφερειακό σύμβουλο στις εκλογικές περιφέρειες όπου εκλέγονται έως τρεις (3) περιφερειακοί σύμβουλοι,
- προς έναν (1) ή δύο (2) υποψηφίους συμβούλους στις εκλογικές περιφέρειες όπου εκλέγονται από τέσσερις (4) έως και επτά (7) περιφερειακοί σύμβουλοι,

² Άρθρο 283, παρ. 12 του Ν. 3852/2010

³ Βλ. άρθρο 129Α του ν.3852/2010 όπως προστέθηκε με το άρθρο 54 του Ν. 4555/2018

- προς έναν (1) ή δύο (2) ή τρεις (3) υποψηφίους συμβούλους στις εκλογικές περιφέρειες όπου εκλέγονται από οχτώ (8) έως και δώδεκα (12) περιφερειακοί σύμβουλοι και
- προς έναν (1) ή δύο (2) ή τρεις (3) ή τέσσερις (4) υποψηφίους συμβούλους στις εκλογικές περιφέρειες όπου εκλέγονται περισσότεροι από δώδεκα (12) περιφερειακοί σύμβουλοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΕΚΛΟΓΕΣ – ΕΚΛΟΓΕΙΣ – ΕΚΛΟΓΙΜΟΙ

1. Χρόνος διενέργειας των εκλογών

Οι εκλογές για την ανάδειξη των περιφερειακών αρχών της περιόδου που αρχίζει την 1^η Σεπτεμβρίου 2019 και λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2023⁴ θα διεξαχθεί την **Κυριακή 26 Μαΐου 2019**⁵. Οι εκλογές θα διεξαχθούν ταυτόχρονα με τις δημοτικές εκλογές και τις εκλογές για την ανάδειξη των αντιπροσώπων της Ελλάδας στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η ψηφοφορία, ωστόσο, θα διενεργηθεί σε διαφορετικές κάλπες.⁶

Στις εκλογές αυτές η ψηφοφορία διεξάγεται για την ανάδειξη:

- Περιφερειάρχων
- Περιφερειακών συμβούλων

Η ψηφοφορία θα αρχίσει την 7η πρωινή και θα λήξει την 7η βραδινή ώρα της ίδιας ημέρας⁷. Σε περίπτωση επανάληψης της ψηφοφορίας, αυτή θα διεξαχθεί την επόμενη Κυριακή 2 Ιουνίου 2019, με ίδια ώρα έναρξης και λήξης⁸. Αν κατά την ημέρα διενέργειας των περιφερειακών εκλογών σε ένα ή περισσότερα εκλογικά τμήματα δεν διεξαχθεί η ψηφοφορία, αυτή θα γίνει την **Τετάρτη 29 Μαΐου 2019**⁹.

2. Εκλογείς

Δικαίωμα ψήφου στις περιφερειακές εκλογές έχουν όλοι οι δημότες είναι εγγεγραμμένοι στον εκλογικό κατάλογο Δήμου της οικείας περιφέρειας,¹⁰

⁴ Άρθρα 114, παρ. 3 του Ν. 3852/ 2010 όπως ισχύει

⁵ Άρθρο 114 παρ.6α του Ν.3852/2010 όπως ισχύει

⁶ Άρθρο 114 παρ.6α του Ν.3852/2010 όπως ισχύει

⁷ Άρθρο 132 Ν. 3852/2010

⁸ Άρθρο 114, παρ. 6.β του Ν. 3852/2010

⁹ Άρθρο 133 Ν. 3852/2010

¹⁰ Με το άρθρο 116Α του Ν.3852/2010 (όπως προστέθηκε με το άρθρο 49 του Ν. 4555/2018) οι εκλογικοί κατάλογοι που ισχύουν για την εκλογή βουλευτών ισχύουν και για την ανάδειξη των περιφερειακών αρχών, ενώ για τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ισχύουν οι ειδικοί εκλογικοί κατάλογοι σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 133/1997, όπως ισχύουν.

καθώς και οι πολίτες των κρατών- μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους των δήμων αυτών και οι οποίοι σωρευτικά ¹¹:

- έχουν συμπληρώσει το 17ο έτος της ηλικίας τους, δηλαδή έχουν γεννηθεί μέχρι και την 31.12.2002¹²,
- δεν έχουν στερηθεί το εκλογικό τους δικαίωμα.

Σημειώνεται ότι οι εκλογείς με δικαίωμα ψήφου σύμφωνα με τα ανωτέρω ψηφίζουν **για περιφερειάρχη και για περιφερειακούς συμβούλους.**

Δεν έχουν δικαίωμα ψήφου¹³ στις περιφερειακές εκλογές όσοι Έλληνες πολίτες έχουν στερηθεί το εκλογικό τους δικαίωμα, δηλαδή όσοι βρίσκονται σε πλήρη στερητική δικαστική συμπαράσταση σύμφωνα με τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα και όσοι στερήθηκαν το δικαίωμα αυτό λόγω αμετάκλητης ποινικής καταδίκης για κάποιο από τα εγκλήματα που περιέχονται στον Ποινικό και Στρατιωτικό Ποινικό Κώδικα, για όσο χρόνο διαρκεί αυτή η στέρηση.

Λεπτομέρειες σχετικά με το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι των πολιτών της Ένωσης που διαμένουν στην Ελλάδα, παρέχονται στην [αρ. 38/77029/24.12.2018](#) εγκύκλιο του Υπ. Εσωτερικών.

Η άσκηση εκλογικού δικαιώματος είναι υποχρεωτική¹⁴. Από την υποχρέωση αυτή εξαιρούνται:

- Οι κάτοικοι του εξωτερικού
- Όσοι έχουν υπερβεί το 70ό έτος της ηλικίας τους
- Όσοι διαμένουν την ημέρα της ψηφοφορίας σε απόσταση μεγαλύτερη από 200 χιλιόμετρα από το εκλογικό τμήμα όπου ψηφίζουν.

---

¹¹ Άρθρο 116, παρ. 1-2 Ν. 3852/2010

¹² Άρθρο 1 Ν. 4406/2016

¹³ Άρθρο 5 του ΠΔ 26/2012 (άρθρο 5 του ΠΔ 96/2017)

¹⁴ Άρθρο 116 παρ.7 του Ν.3852/2010 όπως ισχύει

Στις περιφερειακές εκλογές οι ετεροδημότες ασκούν το εκλογικό τους δικαίωμα μόνο στο Δήμο στους εκλογικούς καταλόγους του οποίου είναι εγγεγραμμένοι, και όχι στον τόπο διαμονής τους.¹⁵

Διευκρινίζεται, επίσης, ότι στις περιφερειακές εκλογές δεν συντάσσονται ειδικοί εκλογικοί κατάλογοι για τους κρατούμενους¹⁶ και τους ναυτικούς¹⁷.

3. Εκλόγιμοι

α. Στο αξίωμα του περιφερειάρχη έχουν δικαίωμα να εκλεγούν όλοι οι εγγεγραμμένοι στον εκλογικό κατάλογο δήμου της οικείας περιφέρειας, οι οποίοι¹⁸:

- έχουν το **δικαίωμα του εκλέγειν**
- έχουν συμπληρώσει το **21ο** έτος της ηλικίας τους¹⁹ κατά την ημέρα διενέργειας των εκλογών.

β. Στο αξίωμα του περιφερειακού συμβούλου²⁰ έχουν δικαίωμα να εκλεγούν όλοι οι εγγεγραμμένοι στον εκλογικό κατάλογο Δήμου της οικείας περιφέρειας και πολίτες κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίοι:

- έχουν την **ικανότητα του εκλέγειν**
- έχουν συμπληρώσει το **18ο** έτος της ηλικίας τους κατά την ημέρα διενέργειας των εκλογών.

γ. Μεταδημότευση για υποβολή υποψηφιότητας στις περιφερειακές εκλογές

¹⁵ Άρθρο 2, παρ. 1 του Ν. 3146/ 2003: «Οι εκλογείς που διαμένουν σε δήμο ή κοινότητα άλλης εκλογικής περιφέρειας από εκείνη, στους εκλογικούς καταλόγους της οποίας είναι εγγεγραμμένοι, αποκαλούνται στο εξής "ετεροδημότες" και μπορούν να ασκούν το εκλογικό τους δικαίωμα κατά τις γενικές βουλευτικές εκλογές, τις εκλογές για την ανάδειξη αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα δημοψηφίσματα στον τόπο διαμονής τους».

¹⁶ Σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις του Σωφρονιστικού Κώδικα (Ν. 2776/1999, Α' 291) οι κρατούμενοι ψηφίζουν μόνο κατά τις βουλευτικές εκλογές και τις εκλογές για την ανάδειξη των Ελλήνων Ευρωβουλευτών

¹⁷ Σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις του άρθρου 5 παρ. 10 του Ν. 2623/1998 (Α' 139), οι ναυτικοί ασκούν το εκλογικό τους δικαίωμα στις βουλευτικές εκλογές, στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και τα δημοψηφίσματα.

¹⁸ Άρθρο 116, παρ. 3 του Ν.3852/2010

¹⁹ Η απόδειξη της ηλικίας με υπεύθυνη δήλωση, κατ' εφαρμογή του άρθρου 3, παρ. 5 του Ν. 2690/ 1999 (Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, Α' 45) είναι δυνατή, μόνο εφόσον η ηλικία δεν αποδεικνύεται από το δελτίο αστυνομικής ταυτότητας, τη ληξιαρχική πράξη γέννησης ή από το μητρώο αρρένων ή το δημοτολόγιο.

²⁰ Άρθρο 116 παρ. 2 Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ Α' 87)

Στους υποψήφιους περιφερειάρχες και περιφερειακούς συμβούλους που δεν είναι δημότες δήμου της περιφέρειας, όπου ενδιαφέρονται να εκλεγούν, δίδεται η δυνατότητα μεταδημότευσης προκειμένου να θέσουν υποψηφιότητα σε αυτές, **χωρίς τη συνδρομή της προϋπόθεσης της διетуός κατοικίας.**²¹

Όσοι ενδιαφέρονται να μεταδημοτεύσουν οφείλουν να υποβάλουν αίτηση για μεταδημότευση σε δήμο της περιφέρειας από την **1^η Απριλίου 2019**²² μέχρι και την προηγούμενη της κατάθεσης στο αρμόδιο δικαστήριο της δήλωσης κατάρτισης των συνδυασμών, δηλ. μέχρι την 12^η ώρα βραδινή της **4ης Μαΐου 2019.**

Τα δικαιολογητικά ²³που απαιτούνται για τη μεταδημότευση είναι τα εξής:

- *Αίτηση* του ενδιαφερόμενου, η οποία κατατίθεται στο δήμο όπου επιθυμεί να μεταδημοτεύσει. Στην αίτηση αυτή ο ενδιαφερόμενος πρέπει να δηλώσει ρητά ότι θα θέσει υποψηφιότητα στην περιφέρεια στην οποία ανήκει χωρικά ο δήμος αυτός και για το λόγο αυτό ζητά την εγγραφή του στο δημοτολόγιο του δήμου.
- *Πιστοποιητικό* γέννησης ή πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης από το δήμο από τον οποίο μεταδημοτεύει.²⁴
- Οι δήμοι υποχρεούνται να προβούν άμεσα, και πάντως όχι πέραν της **4ης Μαΐου 2019**, στην έκδοση απόφασης μεταδημότευσης. Εφόσον αυτός που μεταδημότευσε δεν ανακηρυχθεί υποψήφιος, η απόφαση μεταδημότευσης παύει να ισχύει μετά την παρέλευση τριών (3) μηνών από την ανακήρυξη των συνδυασμών και των υποψηφίων, δηλαδή μετά την **11^η Αυγούστου 2019.**

4. Κωλύματα εκλογιμότητας - Ασυμβίβαστα

Ως κωλύματα εκλογιμότητας νοούνται ιδιότητες, οι οποίες εάν συντρέχουν στο πρόσωπο κάποιου παρεμποδίζουν την ανάδειξή του ως αιρετού

²¹ Άρθρο 116, παρ. 6 Ν. 3852/2010

²² Άρθρο 10 παρ. 5 Ν.3852/2010

²³ ΥΑ 10784/14.3.2014, ΦΕΚ 718/Β/2014

²⁴ Με τα δικαιολογητικά αυτά αποδεικνύεται η εγγραφή στο δημοτολόγιο

εκπροσώπου των περιφερειακών αρχών. Δικαιολογητικός λόγος θέσπισης των κωλυμάτων είναι η αποτροπή εκμετάλλευσης δημόσιας θέσης για τον επηρεασμό του εκλογικού σώματος και την απόκτηση ιδίων ωφελημάτων.

Ως ασυμβίβαστα νοούνται ιδιότητες ή έργα τα οποία δεν επιτρέπεται να συντρέχουν **παράλληλα** με την ιδιότητα του αιρετού, προκειμένου να διασφαλίζεται η αμερόληπτη άσκηση των καθηκόντων τους και η διαφάνεια στο δημόσιο βίο.

Επομένως τα **κωλύματα** εκλογιμότητας συντρέχουν **πριν** την εκλογή και αναδεικνύονται κατά την ανακήρυξη των υποψηφίων, ενώ τα **ασυμβίβαστα** ανακύπτουν **μετά** την εκλογή στο αιρετό αξίωμα και την εγκατάσταση των νέων αρχών.

Σύμφωνα λοιπόν, με τις διατάξεις του άρθρου 117 του ν. 3852/2010 όπως ισχύει, **τα κωλύματα είναι τα εξής:**

α) Κωλύματα της παρ.1α του άρθρου 117 του ν.3852/2010

- Δικαστικοί λειτουργοί
- Αξιωματικοί των ενόπλων δυνάμεων και των σωμάτων ασφαλείας,²⁵
- Θρησκευτικοί λειτουργοί των γνωστών θρησκειών και
- Μέλη Ανεξαρτήτων Αρχών που συγκροτούνται και λειτουργούν κατά το άρθρο 101 Α του Συντάγματος, καθώς και των αρχών που χαρακτηρίζονται με νόμο ως ανεξάρτητες ή ρυθμιστικές

Δεν καταλαμβάνονται από το κώλυμα

- Οι δικαστικοί υπάλληλοι, οι οποίοι διέπονται, από πλευράς υπηρεσιακής κατάστασης, από αυτοτελή Κώδικα («*Κύρωση Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων*», κυρωτ. ν. 2812/ 2000, Α' 67)²⁶

²⁵ Αξιωματικοί της Ελληνικής Αστυνομίας θεωρούνται οι κατέχοντες βαθμό υπαστυνόμου Β' και άνω.

²⁶ Σύμφωνα με το άρθρο 1 του κυρωτ. ν. 2812/2000 (Α' 67) δικαστικοί υπάλληλοι είναι οι υπάλληλοι της γραμματείας του Συμβουλίου της Επικρατείας, των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων και των εισαγγελιών τους, των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας στα τακτικό διοικητικό δικαστήρια, οι υπάλληλοι του Ελεγκτικού Συνεδρίου και της υπηρεσίας του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, οι υπάλληλοι των εμμισθων υποθηκοφυλακείων, καθώς και οι υπάλληλοι των Κτηματολογικών Γραφείων Ρόδου και Κω -Λέρου.

- Οι ανθυπασπιστές και υπαξιωματικοί των Ενόπλων Δυνάμεων, οι δόκιμοι έφεδροι αξιωματικοί και οι οπλίτες των ενόπλων δυνάμεων (στρατεύσιμοι, μόνιμοι, εθελοντές, επαγγελματίες και βραχείας ανακατάταξης).²⁷
- Οι συνοριακοί φύλακες και οι ειδικοί φρουροί που διέπονται, αντιστοίχως, από τις διατάξεις του ν. 2622/ 1998 (Α' 138) και του άρθρου 9 του ν. 2734/ 1999 (Α' 161) αποτελούν ιδιαίτερες κατηγορίες προσωπικού, όπως αυτές έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν, και δεν καταλαμβάνονται από το κώλυμα αυτό.
- Οι πυρονόμοι, οι αρχιπυροσβέστες και οι πυροσβέστες.
- Οι ανθυπασπιστές, οι υπαξιωματικοί και οι λιμενοφύλακες του λιμενικού σώματος²⁸

Κατ' εξαίρεση,

δικαστικοί λειτουργοί και αξιωματικοί των ενόπλων δυνάμεων και των σωμάτων ασφαλείας, **εφόσον** δεν υπηρέτησαν εντός των ορίων της περιφέρειας στην οποία επιθυμούν να θέσουν υποψηφιότητα κατά τους τελευταίους είκοσι τέσσερις (24) μήνες πριν από τη διεξαγωγή των αυτοδιοικητικών εκλογών (δηλ. να μην υπηρετούν από 26 Μαΐου 2017), μπορούν να είναι υποψήφιοι **υπό την προϋπόθεση** να παραιτηθούν από τη θέση τους σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 30 του π.δ. 26/2012, πριν από την ημερομηνία ανακήρυξης των υποψηφίων (δηλ. μέχρι τη 12^η ώρα βραδυνή της 10^{ης} Μαΐου 2019).

Ειδικές διατάξεις που απαγορεύουν την υποβολή ή την αποδοχή της παραίτησης των προσώπων αυτών ή που περιορίζουν το δικαίωμά τους να παραιτηθούν ή την αρμοδιότητα της αρχής να αποδεχθεί την παραίτησή τους εξακολουθούν να ισχύουν.

Ειδικά για τις εκλογές 2019

²⁷ Γν ΝΣΚ 201/ 1996

²⁸ βαθμοί των αξιωματικών του λιμενικού σώματος καθορίζονται στο άρθρο 13 του ν. 3079/ 2002 (Α' 311)

το κώλυμα που προβλέπεται στην περίπτωση α' της παραγράφου 1 για τα μέλη των Ανεξάρτητων Αρχών²⁹, παύει να υπάρχει, αν τα πρόσωπα στα οποία συντρέχει αυτό **παραιτηθούν** από τη θέση τους, πριν από την ημέρα της ανακήρυξης των υποψηφίων δηλ. μέχρι τη 12^η ώρα βραδυή της 10^{ης} Μαΐου 2019

β) Κωλύματα της παρ.1β του άρθρου 117 του ν.3852/2010

Ο Δημοτικός και Περιφερειακός Διαμεσολαβητής,

Το κώλυμα συντρέχει εφόσον η χωρική του αρμοδιότητα αφορά ή καταλαμβάνει την Περιφέρεια για την οποία θέτει υποψηφιότητα, για τέσσερα (4) έτη από τη λήξη της θητείας του με οποιονδήποτε τρόπο.

Ειδικά για τις εκλογές του 2019³⁰:

Όσοι ασκούν καθήκοντα Δημοτικού και Περιφερειακού Συμπαραστάτη μπορούν να είναι υποψήφιοι στις περιφέρειες που υπηρετούν, εφόσον παραιτηθούν από τη θέση τους πριν από την ημέρα ανακήρυξης των υποψηφίων δηλ. μέχρι τη 12^η ώρα βραδυή της 10^{ης} Μαΐου 2019.

γ. Κωλύματα της παρ.1γ του άρθρου 117 του ν.3852/2010

Ο **Επόπτης Ο.Τ.Α.**, στο σύνολο των περιφερειών στις οποίες εκτείνεται η αρμοδιότητά του, για τέσσερα (4) έτη από τη λήξη της θητείας του με οποιονδήποτε τρόπο.

---

²⁹ Μέλη ανεξάρτητων αρχών που συγκροτούνται και λειτουργούν κατά το άρθρο 101 Α του Συντάγματος, καθώς και των αρχών που χαρακτηρίζονται με νόμο ως ανεξάρτητες ή ρυθμιστικές, για τα οποία προβλέπεται από τον νόμο η πλήρης και αποκλειστική τους απασχόληση ή η αναστολή άσκησης εκ μέρους τους οποιουδήποτε άλλου δημόσιου λειτουργήματος ή καθηκόντων, αμειβόμενων ή μη, σε οποιαδήποτε θέση του δημόσιου τομέα, κατά τη διάρκεια της θητείας τους στην Ανεξάρτητη Αρχή

Σύμφωνα με την παρ.1 του άρθρου 101 Α του Συντάγματος: «Όπου από το Σύνταγμα προβλέπεται η συγκρότηση και λειτουργία ανεξάρτητης αρχής, τα μέλη της διορίζονται με ορισμένη θητεία και διέπονται από προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία, όπως νόμος ορίζει»

³⁰ Παρ.6 του άρθρου 117 του Ν.3852/2010

δ) Κωλύματα της παρ.1δ του άρθρου 117 του ν.3852/2010

Διοικητές, υποδιοικητές, πρόεδροι διοικητικών συμβουλίων,
διευθύνοντες ή εντεταλμένοι σύμβουλοι

- των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου,
- των κρατικών νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου,
- των δημοσίων επιχειρήσεων και
- των επιχειρήσεων τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος, καθώς και
- των πάσης φύσεως νομικών προσώπων της περιφέρειας,

στις περιφέρειες στα διοικητικά όρια των οποίων εκτεινόταν η αρμοδιότητά τους, μέσα στο δεκαοκτάμηνο πριν από τη διενέργεια των περιφερειακών εκλογών δηλ. από τις 26 Νοεμβρίου 2017.

Το κώλυμα δεν καταλαμβάνει

- Όσους κατέχουν τα παραπάνω αξιώματα εκ της αιρετής τους ιδιότητας.
- Όσους έχουν εκλεγεί στα παραπάνω αξιώματα

Ειδικά για τις πρώτες εκλογές του 2019

Το κώλυμα παύει να υπάρχει για τους Διοικητές, Υποδιοικητές, Πρόεδρους Διοικητικών Συμβουλίων, Διευθύνοντες ή Εντεταλμένους συμβούλους νομικών προσώπων που θέτουν υποψηφιότητα σε περιφέρειες άλλες από εκείνες της έδρας των νομικών προσώπων, εφόσον παραιτηθούν από τη θέση τους πριν από την ημέρα της ανακήρυξης των υποψηφίων δηλ. μέχρι τη 12^η ώρα βραδυνή της 10^{ης} Μαΐου 2019

ε) Κωλύματα της παρ.1ε του άρθρου 117 του ν.3852/2010

Υπάλληλοι με σχέση εργασίας **δημοσίου δικαίου και ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου:**

- των δημοσίων υπηρεσιών,

-των δήμων,

-των περιφερειών και

-των νομικών προσώπων που είναι ενταγμένα στο Μητρώο Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης του δημόσιου τομέα, όπως αυτό ισχύει δώδεκα μήνες πριν τη διενέργεια των εκλογών (δηλ. στις 25 Μαΐου 2018)

οι οποίοι άσκησαν καθήκοντα **προϊσταμένου** οργανικής μονάδας επιπέδου **Διεύθυνσης ή Γενικής Διεύθυνσης**, μέσα στο δωδεκάμηνο πριν (δηλ. από τις 26 Μαΐου 2018) από τη διενέργεια των αυτοδιοικητικών εκλογών, **στις περιφερειακές ενότητες**, στα διοικητικά όρια των οποίων εκτεινόταν η αρμοδιότητα των οργανικών τους μονάδων.

Στο κώλυμα εμπίπτουν

- οι Περιφερειακοί Διευθυντές Εκπαίδευσης
- οι Προϊστάμενοι Διευθύνσεων Εκπαίδευσης,
- οι Διευθυντές Ιατροί που προϊστανται της Ιατρικής Υπηρεσίας και των Κέντρων Υγείας,
- ο υπεύθυνος συντονιστής επιστημονικής λειτουργίας Κέντρου Υγείας

Δεν καταλαμβάνονται από το κώλυμα

- οι διευθυντές σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης,
- οι διευθυντές τμημάτων, μονάδων, κλινικών και εργαστηρίων Ιατρικής υπηρεσίας του Ε.Σ.Υ

Ειδικά για τις πρώτες εκλογές του 2019

Το κώλυμα δεν καταλαμβάνει τους Περιφερειακούς Διευθυντές Εκπαίδευσης, τους Προϊσταμένους Διευθύνσεων Εκπαίδευσης, τους Διευθυντές Ιατρούς που προϊστανται της Ιατρικής Υπηρεσίας και των Κέντρων Υγείας και τους υπεύθυνους συντονιστές επιστημονικής λειτουργίας Κέντρων Υγείας,

Σημείωση:

Οι ασκούντες καθήκοντα προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης θα πρέπει να έχουν επιλεγεί και τοποθετηθεί, σύμφωνα με την οικεία διαδικασία, σε οργανική θέση. Η άσκηση καθηκόντων αναπληρωτή, συνεπεία κώλυματος ή απουσίας του επιλεγέντος προϊσταμένου, δεν καθιδρύει αντίστοιχο κώλυμα, εφόσον είναι περιορισμένης χρονικής διάρκειας, δεν υπερβαίνει, συνήθως, το δεκαοχτάμηνο χρονικό διάστημα πριν από τη διενέργεια των περιφερειακών εκλογών.³¹ Εάν, όμως, έχει κενωθεί η σχετική θέση και μέχρι την επιλογή νέου προϊσταμένου, έγινε ανάθεση άσκησης καθηκόντων αναπληρωτή προϊσταμένου εφόσον, τότε υφίσταται κώλυμα, δοθέντος ότι υπηρετείται ο λόγος θέσπισης της αντίστοιχης απαγορευτικής διάταξης.³²

στ) Κωλύματα της παρ.1στ του άρθρου 117 του ν.3852/2010

Όποιοι συνδέονται με την οικεία περιφέρεια, τα νομικά της πρόσωπα ή τα νομικά πρόσωπα στα οποία αυτή συμμετέχει, με **σύμβαση προμήθειας, εκτέλεσης έργου, παροχής υπηρεσιών, παραχώρησης δικαιώματος εκμετάλλευσης έργου ή υπηρεσίας** με αντικείμενο αξίας **πάνω από** πέντε χιλιάδες **(5.000)**³³ ευρώ ετησίως.

Δεν αποτελεί κώλυμα ή ασυμβίβαστο

η ιδιότητα του μέλους της διοίκησης ή του υπαλλήλου δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών κοινής ωφέλειας, που συνδέονται με την οικεία περιφέρεια , τα νομικά της πρόσωπα ή τα νομικά πρόσωπα στα οποία αυτή συμμετέχει, με σύμβαση που είναι **σχετική με το αντικείμενο** της δραστηριότητάς τους.

Δεν αποτελεί ασυμβίβαστο

³¹ Άρθρο 87, παρ. 1 ΥΚ (Υπαλληλικός Κώδικας, κυρωτ. Ν. 3528/ 2007, Α' 26)

³² Η προστασία του δημοσίου συμφέροντος από τον ψυχολογικό επηρεασμό που είναι δυνατόν να ασκήσουν στο εκλογικό σώμα λόγω της θέσης που κατέχουν στο Δήμο, καθώς και η αποφυγή της προπαρασκευής με τον τρόπο αυτό της σταδιοδρομίας τους ως δημοτικών αρχόντων.

³³ Δεν συμπεριλαμβάνεται ο ΦΠΑ

η σύναψη σύμβασης **αγοράς, εκποίησης ή εκμίσθωσης ακινήτων της περιφέρειας**, εφόσον η σχετική σύμβαση έχει συναφθεί **ύστερα από πλειοδοτική δημοπρασία**

ζ) Κωλύματα της παρ.1ζ του άρθρου 117 του ν.3852/2010

Γενικοί διευθυντές, διευθύνοντες σύμβουλοι, πρόεδροι και μέλη διοικητικών συμβουλίων, διαχειριστές, μέτοχοι και εταίροι **κεφαλαιουχικών εταιρειών, που έχουν συμβληθεί με την οικεία περιφέρεια**, τα **νομικά** της **πρόσωπα** ή τα νομικά πρόσωπα στα οποία αυτή συμμετέχει, εφόσον το ποσοστό συμμετοχής τους στις εταιρείες υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%) του συνολικού κεφαλαίου της εταιρείας, καθώς και **εταίροι προσωπικών εταιρειών και κοινοπρακτούντα πρόσωπα, που έχουν συμβληθεί με την οικεία περιφέρεια**, τα **νομικά** της **πρόσωπα** ή τα νομικά πρόσωπα στα οποία αυτή συμμετέχει, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της προηγούμενης περίπτωσης στ', δηλ. συνδέονται με **σύμβαση προμήθειας, εκτέλεσης έργου, παροχής υπηρεσιών, παραχώρησης δικαιώματος εκμετάλλευσης έργου ή υπηρεσίας** με αντικείμενο αξίας **πάνω από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ ετησίως**.

Δεν υπάρχει ασυμβίβαστο

για τους αιρετούς της περιφέρειας εφόσον η οικεία περιφέρεια συμμετέχει με οποιονδήποτε τρόπο στην επιχείρηση, με την οποία συμβάλλεται η ίδια ή τα νομικά της πρόσωπα ή τα νομικά πρόσωπα στα οποία αυτή μετέχει

η) Κωλύματα της παρ.2α του άρθρου 117 του ν.3852/2010

Οι εκτελεστικοί γραμματείς των περιφερειών και οι δικηγόροι με έμμισθη εντολή, στις περιφέρειες όπου έχουν υπηρετήσει κατά την προηγούμενη από τις εκλογές αυτοδιοικητική περίοδο.

Ειδικά για τις εκλογές του 2019

το κώλυμα παύει να υπάρχει εφ' όσον τα πρόσωπα που καταλαμβάνονται από αυτό παραιτηθούν από τη θέση τους πριν την ημέρα ανακήρυξης των υποψηφίων³⁴ (δηλαδή **μέχρι και 10 Μαΐου 2019**).

Οι δικηγόροι με έμμισθη εντολή των περιφερειών που παραιτούνται προκειμένου να συμμετάσχουν στις περιφερειακές εκλογές, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, επανέρχονται αυτοδικαίως στην ενεργό υπηρεσία, αν δεν εκλεγούν ή, σε περίπτωση εκλογής τους, εφόσον λήξει, για οποιονδήποτε λόγο, η θητεία τους

θ) Κωλύματα της παρ.2β του άρθρου 117 του ν.3852/2010

Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1ε, κώλυμα συντρέχει για τους υπαλλήλους με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου στην ίδια περιφέρεια και τα πάσης φύσεως νομικά πρόσωπα που έχει συστήσει ή στα οποία αυτή μετέχει.

Το κώλυμα αίρεται

εφ' όσον οι υπάλληλοι παραιτηθούν από τη θέση τους, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 30 του π.δ. 26/2012 πριν την ανακήρυξη των υποψηφίων δηλ. μέχρι τη 12^η ώρα βραδυνή της 10^{ης} Μαΐου 2019. Οι υπάλληλοι αυτοί επανέρχονται στην υπηρεσία κατά τις διατάξεις του ν. 4257/2014³⁵.

Ειδικά για τις εκλογές του 2019

Το κώλυμα δεν υφίσταται

ι) Κωλύματα της παρ.3 του άρθρου 117 του ν.3852/2010

Όσοι έχουν εκπέσει από οποιοδήποτε αιρετό αξίωμά τους,

κατόπιν αμετάκλητης δικαστικής απόφασης,

ως αυτουργοί ή συμμετοχοί σε κακούργημα ή σε οποιαδήποτε ποινή για παραχάραξη, κибδηλεία, πλαστογραφία, ψευδή βεβαίωση, δωροδοκία,

³⁴ Άρθρο 117 παρ.2α και παρ.5 του Ν.3852/2010 όπως ισχύει

³⁵ Άρθρο 117, παρ. 2.β του Ν. 3852/2010.

εκβίαση, κλοπή, υπεξαίρεση, απιστία, απάτη, καταπίεση, αιμομιξία, μαστροπεία, σωματεμπορία, παράνομη διακίνηση αλλοδαπών, παράβαση της νομοθεσίας για την καταπολέμηση των ναρκωτικών, τη λαθρεμπορία, καθώς και για παράβαση καθήκοντος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο εδάφιο γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 236 του ν. 3852/2010

ύστερα από πειθαρχικό παράπτωμα σύμφωνα με το άρθρο 233 του Ν.3852/2010.

Τα κωλύματα της παρούσας παραγράφου ισχύουν για την επόμενη από την έκπτωση αυτοδιοικητική περίοδο.

ια) Κωλύματα του άρθρου 14 παρ.6 του ν.3852/2010

Όσοι θέτουν υποψηφιότητα για αξίωμα στις δημοτικές εκλογές.

Σύμπτωση στο ίδιο πρόσωπο της ιδιότητας αιρετού του πρώτου βαθμού τοπικής αυτοδιοίκησης και του δεύτερου βαθμού τοπικής αυτοδιοίκησης αποκλείεται³⁶.

Ιβ) Ασυμβίβαστο σύμφωνα με την παρ.4 του άρθρου 117 του ν.3852/2010

Για όσους εκλεγούν περιφερειάρχες ή περιφερειακοί σύμβουλοι **τα προαναφερθέντα κωλύματα αποτελούν ταυτόχρονα και ασυμβίβαστα.**

Επομένως, περιφερειάρχες ή περιφερειακοί σύμβουλοι που

- αποδεχτούν οποιοδήποτε από τα καθήκοντα ή έργα που συνιστούν ασυμβίβαστο
- γίνουν δημότες σε δήμο άλλης περιφέρειας
- είναι οφειλέτες της περιφέρειας ή των νομικών της προσώπων δημοσίου δικαίου και δεν εξοφλήσουν την οφειλή τους σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 118 του ν. 3852/2010.

---

³⁶ Άρθρο 14 παρ.6 του Ν.3852/2010

εκπίπτουν από το αξίωμα τους

Η ύπαρξη του ασυμβιβάστου και η έκπτωση από το αξίωμα αιρετού διαπιστώνεται με απόφαση του Διοικητικού Εφετείου, στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται η οικεία περιφέρεια, εφόσον υποβληθεί σχετική ένσταση κατά της απόφασης ανακήρυξής του. Κατά της απόφασης με την οποία διαπιστώνεται το ασυμβίβαστο χωρεί αίτηση αναίρεσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 152 του Ν. 3852/10.

ιγ Αναστολή επαγγελματικής δραστηριότητας του περιφερειάρχη

Τέλος, στο άρθρο 119 του Ν. 3852/ 2010, προβλέπεται η αναστολή οποιασδήποτε επαγγελματικής δραστηριότητας του περιφερειάρχη, ενώ παράλληλα λαμβάνεται μέριμνα για την καταβολή του συνόλου των ασφαλιστικών εισφορών του περιφερειάρχη, του οποίου αναστέλλεται η επαγγελματική δραστηριότητα, από την οικεία περιφέρεια με επιβάρυνση του προϋπολογισμού της.

Στη συνέχεια παρατίθενται σε πίνακες οι κρίσιμες προθεσμίες για την άρση κωλυμάτων και για τη διαδικασία παραίτησης και επαναφοράς στην υπηρεσία.

Κρίσιμες προθεσμίες για τα κωλύματα

των παρ.1^α,1β,1γ,1δ,1^ε και 2^α, 2β του άρθρου 117

Δικαστικοί αξιωματικοί	λειτουργοί, να μην υπηρετούν από 26 Μαΐου 2017 εντός των ορίων της περιφέρειας που θέτουν υποψηφιότητα και να παραιτηθούν μέχρι τη 12^η ώρα βραδυνή της 10^{ης} Μαΐου 2019.	Άρθρο 117 παρ.1 ^α v.3852/2010
------------------------	---	---

Μέλη ανεξάρτητων αρχών, συμπαραστάτες, εκτελεστικοί γραμματείς, δικηγόροι με έμμισθη εντολή	Παραίτηση μέχρι τη 12^η ώρα βραδυνή της 10^{ης} Μαΐου 2019	Άρθρο 117 παρ.5 & 6 v.3852/2010
---	---	------------------------------------

Διοικητές, υποδιοικητές κ.λπ που θέτουν υποψηφιότητα στην περιφέρεια όπου έχει έδρα το νομικό πρόσωπο	Να μην υπηρετούν από τις 26 Νοεμβρίου 2017	Άρθρο 117 παρ.1δ v.3852/2010
---	---	---------------------------------

Διοικητές, υποδιοικητές κ.λπ που θέτουν υποψηφιότητα σε περιφέρεια άλλη από αυτή όπου έχει έδρα το νομικό πρόσωπο	Παραίτηση μέχρι τη 12^η ώρα βραδυνή της 10^{ης} Μαΐου 2019	Άρθρο 117 παρ.5 v.3852/2010
---	---	--------------------------------

Δντές και Γενικοί Δντές	Να μην είναι προϊστάμενοι από τις 26 Μαΐου 2018, στις περιφερειακές ενότητες στα διοικητικά όρια των οποίων εκτείνονταν η αρμοδιότητα των οργανικών τους μονάδων	Άρθρο 117 παρ.1ε v.3852/2010
-------------------------	---	---------------------------------

---

Διαδικασία παραίτησης σύμφωνα με το άρθρο 30 του [ΠΔ 26/2012](#)

Η παραίτηση επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή στον Πρόεδρο του αρμόδιου δικαστηρίου για την ανακήρυξη των υποψηφίων, ο οποίος την υποβάλει αμέσως στην αρχή που είναι αρμόδια να την αποδεχθεί.

Η παραίτηση θεωρείται ότι έχει γίνει αποδεκτή από την επίδοσή της και δεν μπορεί να ανακληθεί.

Εάν από ειδικές διατάξεις, απαιτείται δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της πράξης για την αποδοχή της παραίτησης, η αρμόδια αρχή οφείλει να δημοσιεύσει αμέσως περίληψή της, που να περιέχει το ονοματεπώνυμο, τη θέση ή το αξίωμα που κατείχε αυτός που παραιτήθηκε ή αν πρόκειται για στρατιωτικούς, το βαθμό και το όπλο ή την υπηρεσία στην οποία αυτός ανήκε, καθώς και τη χρονολογία της επίδοσης της παραίτησης στον πρόεδρο του αρμόδιου δικαστηρίου.

Επαναφορά στην υπηρεσία σύμφωνα με το άρθρο 32 του ν.4257/2014

Οι υπάλληλοι μόνιμοι ή ΙΔΑΧ των Περιφερειών και των νομικών της προσώπων που παραιτούνται, υποχρεωτικώς, σύμφωνα με την παρ.2β του ν.3852/2010 επανέρχονται αυτοδικαίως στην ενεργό υπηρεσία, εάν δεν εκλεγούν ή λήξει, σε περίπτωση εκλογής τους, για οποιονδήποτε λόγο η θητεία τους.

Η επάνοδος στην υπηρεσία γίνεται αυτοδικαίως με υποβολή σχετικής αίτησης από τον ενδιαφερόμενο στην υπηρεσία και στη θέση από την οποία είχε παραιτηθεί. Αν η υπηρεσία αυτή δεν υφίσταται κατά το χρόνο της επανόδου, η αίτηση υποβάλλεται στην υπηρεσία όπου έχουν μεταφερθεί οι υπάλληλοι της υπηρεσίας εκείνης.

Η αίτηση υποβάλλεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριών μηνών από την ανακήρυξη των υποψηφίων ή από τη λήξη, για οποιονδήποτε λόγο, της θητείας τους. Αν δεν υπάρχει κενή θέση, ο υπάλληλος επανέρχεται ως υπεράριθμος και καταλαμβάνει αυτοδικαίως την πρώτη θέση που θα κενωθεί στον κλάδο του.³⁷

Κατά τη διάρκεια της παραίτησης, μέχρι να εκλεγούν ή, εφόσον δεν εκλεγούν, μέχρι να επανέλθουν στην υπηρεσία τους, ασφαρίζονται για υγειονομική περίθαλψη στο φορέα ασφάλισης που ήσαν ασφαλισμένοι πριν την παραίτησή τους, καταβάλλοντας οι ίδιοι τις προβλεπόμενες εισφορές ασφαλισμένου και εργοδότη επί των αποδοχών που είχαν κατά το χρόνο της παραίτησής τους.

---

³⁷ Άρθρο 18 παρ.5 Ν.1735/1987 όπως ισχύει

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΕΣ - ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ

1. Υποψηφιότητες

Η υποβολή υποψηφιότητας για το αξίωμα του περιφερειάρχη και του περιφερειακού συμβούλου γίνεται κατά συνδυασμούς. **Υποψηφιότητες εκτός συνδυασμού αποκλείονται.**

Κάθε υποψήφιος έχει δικαίωμα να θέσει υποψηφιότητα μόνο για ένα αξίωμα και μόνον σε ένα συνδυασμό:³⁸

- Δεν μπορεί κάποιος ταυτόχρονα να είναι υποψήφιος περιφερειάρχης και περιφερειακός σύμβουλος
- Δεν επιτρέπεται η συμμετοχή υποψηφίου σε περισσότερους από έναν συνδυασμούς

2. Συνδυασμοί

Κάθε συνδυασμός περιλαμβάνει³⁹:

- Τον υποψήφιο **περιφερειάρχη.**
- Τους υποψήφιους **περιφερειακούς συμβούλους**, σε αριθμό ίσο κατ' ελάχιστον με τον αριθμό των εδρών της εκλογικής περιφέρειας όπου θέτουν υποψηφιότητα, με δυνατότητα προσαύξησης του αριθμού αυτού κατά πενήντα τοις εκατό (50%). Τυχόν δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στην επόμενη ακέραιη μονάδα, εφόσον το κλάσμα είναι ίσο με το μισό της μονάδας και άνω.
- **Ποσόστωση υποψηφίων από τα δύο φύλα.** Κάθε συνδυασμός πρέπει να συμπεριλάβει στο ψηφοδέλτιό του υποψήφιους περιφερειακούς συμβούλους από κάθε φύλο (άνδρες – γυναίκες) σε ποσοστό τουλάχιστον σαράντα τοις εκατό (40%) του συνολικού αριθμού των υποψηφίων του οικείου συνδυασμού. Τυχόν δεκαδικός

³⁸ Άρθρο 120, παρ. 3 και 4 του Ν. 3852/2010.

³⁹ Άρθρο 120, παρ. 5 του Ν. 3852/2010.

αριθμός στρογγυλοποιείται στην επόμενη ακέραιη μονάδα, εφόσον το κλάσμα είναι ίσο με μισό της μονάδας και άνω. Εξυπακούεται ότι δεν απαγορεύεται ο αριθμός αυτός να είναι μεγαλύτερος από τον αριθμό που αντιστοιχεί στο ποσοστό αυτό. Επισημαίνεται ότι ο συνδυασμός κατανέμει στις εκλογικές περιφέρειες τον αριθμό των υποψηφίων που αντιστοιχεί στην ποσόστωση, όπως επιθυμεί.

Στο παράρτημα 7 παρατίθεται [πίνακας υπολογισμού ελάχιστου και μέγιστου αριθμού υποψηφίων ανά εκλογική περιφέρεια](#)

3. Δήλωση Συνδυασμού

Ο συνδυασμός καταρτίζεται με **γραπτή δήλωση** που την υπογράφει ο επικεφαλής του.

Η δήλωση συντάσσεται ατελώς σε απλό φύλλο χάρτου και αναγράφονται κατά σειρά⁴⁰:

- **Το όνομα και τυχόν έμβλημα του συνδυασμού.**

Απαγορεύεται⁴¹ να ορίζεται ή να χρησιμοποιείται ως όνομα ή ως έμβλημα του συνδυασμού σύμβολο θρησκευτικής λατρείας ή σημαία ή άλλο παρόμοιο σύμβολο κράτους ή σημείο ιδιαίτερης ευλάβειας, στέμμα, όνομα ή έμβλημα πολιτικής οργάνωσης, φωτογραφία οποιουδήποτε προσώπου, έμβλημα κράτους, που ίσχυε παλαιότερα ή ισχύει ακόμη, καθώς και σύμβολα ή εμβλήματα του δικτατορικού καθεστώτος της 21ης Απριλίου 1967 ή σύμβολα ή εμβλήματα με ρατσιστικό ή ξενοφοβικό περιεχόμενο, σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 927/1979 (Α' 139). Εφόσον η παράβαση βεβαιωθεί από το αρμόδιο δικαστήριο, και αφορά στο έμβλημα του συνδυασμού, αυτός ανακηρύσσεται μόνο με το όνομά του και χωρίς έμβλημα, ενώ εφόσον αφορά το όνομα του συνδυασμού, η δήλωση είναι απαράδεκτη.

Αν γίνουν περισσότερες δηλώσεις με το ίδιο όνομα ή έμβλημα από υποψήφιους συνδυασμούς για την ανάδειξη περιφερειακών αρχών της ίδιας περιφέρειας, δικαίωμα χρήσης έχει όποιος το έχει δηλώσει πρώτος.

⁴⁰ Άρθρο 120, παρ. 5 του ν. 3852/2010

⁴¹ Άρθρο 18 παρ.7 του Ν.3852/2010

- Το επώνυμο, το κύριο όνομα και το πατρώνυμο του υποψήφιου περιφερειάρχη, με την αντίστοιχη ένδειξη, η οποία τίθεται είτε δίπλα είτε κάτω από το όνομα του υποψήφιου περιφερειάρχη. Εάν δεν υπάρχει ένδειξη, θεωρείται ως υποψήφιος περιφερειάρχης ο πρώτος αναγραφόμενος υποψήφιος στο συνδυασμό.
- **Ανά εκλογική περιφέρεια, επίσης με αλφαβητική σειρά ονομασίας:** τα επώνυμα, τα κύρια ονόματα και τα πατρώνυμα **των υποψηφίων περιφερειακών συμβούλων** με αλφαβητική σειρά επωνύμων.

Αναφορικά με την αλφαβητική σειρά των επωνύμων των υποψηφίων επισημαίνονται τα εξής⁴²:

- *Επιτρέπεται να χρησιμοποιηθεί πέραν του κυρίου ονόματος του υποψηφίου και υποκοριστικό αυτού ή καλλιτεχνικό ψευδώνυμο, λόγω της αναγνωρισιμότητας που διατηρεί με αυτό. Στην περίπτωση αυτή το υποκοριστικό ακολουθεί το κύριο όνομα ή το επώνυμο και τίθεται εντός παρενθέσεως.*

- *Εάν ο υποψήφιος είναι έγγαμος ή έγγαμη ή έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης, μπορεί να προσθέσει και το επώνυμο του συζύγου ή του συμβιούντος, ανεξαρτήτως σειράς.*

Γυναίκες υποψήφιοι που είναι εγγεγραμμένες στην οικογενειακή μερίδα με το επώνυμο του συζύγου τους, μπορούν να χρησιμοποιήσουν ως πρώτο επώνυμο είτε το πατρικό είτε του συζύγου. Εάν γίνει χρήση μόνον του συζυγικού επωνύμου, τίθεται το όνομα του συζύγου με την ένδειξη «σύζυγος» ή σε σύντμηση «σύζ.».

Για κάθε υποψήφιο (περιφερειάρχη και περιφερειακούς συμβούλους) επισυνάπτονται **τα εξής δικαιολογητικά**⁴³:

α) Πιστοποιητικό γέννησης, το οποίο αποδεικνύει την εγγραφή του υποψήφιου στο δημοτολόγιο δήμου της Περιφέρειας όπου είναι υποψήφιος ή πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης δήμου της Περιφέρειας στην οποία

⁴² Άρθρο 18, παρ. 6 του Ν. 3852/2010

⁴³ Άρθρο 120, παρ. 6 του Ν. 3852/2010

είναι υποψήφιος, το οποίο αποδεικνύει ότι είναι δημότης του δήμου αυτού (κανονική εγγραφή)

β) **Υπεύθυνη δήλωση** του υποψήφιου, στην οποία θα δηλώνεται ότι αποδέχεται την υποψηφιότητα για το συγκεκριμένο αξίωμα και στη συγκεκριμένη εκλογική περιφέρεια και ότι δεν έχει στερηθεί τα πολιτικά του δικαιώματα ή ότι έχει λήξει η πρόσκαιρη στέρησή τους ή ότι θα έχει λήξει την ημέρα της εκλογής, καθώς και ότι δεν συντρέχουν τα κωλύματα εκλογιμότητας του άρθρου 117 του ν. 3852/2010, όπως ισχύει. **Διευκρινίζεται ότι δεν απαιτείται στην υπεύθυνη δήλωση θεώρηση του γνησίου της υπογραφής.**

γ) **Αποδεικτικό είσπραξης ΔΟΥ ή παράβολο ή ηλεκτρονικό παράβολο**, από το οποίο θα προκύπτει ότι ο υποψήφιος περιφερειάρχης και περιφερειακοί σύμβουλοι έχουν καταθέσει το ποσόν των διακοσίων (200) και πενήντα (50) ευρώ, αντίστοιχα.

Η δήλωση του συνδυασμού:

επιδίδεται στον πρόεδρο του πολυμελούς πρωτοδικείου της έδρας της περιφέρειας και στο πρωτοδικείο Αθηνών στην Περιφέρεια Αττικής:

- είτε **με παράδοση** από τον υποψήφιο Περιφερειάρχη
- είτε με δικαστικό επιμελητή **κατόπιν παραγγελίας** του υποψήφιου περιφερειάρχη.

Η επίδοση ή η παράδοση πραγματοποιείται το αργότερο είκοσι (20) ημέρες πριν από την ημέρα της ψηφοφορίας, δηλαδή το αργότερο μέχρι και την 12^η ώρα βραδινή της **5ης Μαΐου 2019**⁴⁴

κρίνεται απαράδεκτη, όταν ⁴⁵

- δεν περιλαμβάνει τα ελάχιστα στοιχεία της παραγράφου 5 του άρθρου 120 του Ν.3852/2010 (βλ. παρ.2 της παρούσας εγκυκλίου)

⁴⁴ Άρθρο 120, παρ. 7 του Ν. 3852/2010

⁴⁵ Άρθρο 18 παρ.9 του ν.3852/2010

- δεν περιλαμβάνει έγκυρο όνομα συνδυασμού, σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 18 του Ν.3852/2010 (βλ. παρ.3 της παρούσας εγκυκλίου)
- υποβάλεται εκπρόθεσμα
- δεν πληροί την ποσόστωση φύλου της παραγράφου 5 του άρθρου 120 του Ν.3852/2010 (βλ. παρ.2 της παρούσας εγκυκλίου)

και αυτό βεβαιωθεί από το αρμόδιο δικαστήριο

4. Συμπληρωματική δήλωση συνδυασμού

Συμπλήρωση του συνδυασμού επιτρέπεται να γίνει μόνο μέχρι τη λήξη της 20ήμερης προθεσμίας που απαιτείται για την επίδοση της δήλωσης του συνδυασμού στο αρμόδιο Πρωτοδικείο⁴⁶, δηλ. μέχρι και την 12^η ώρα βραδινή της **5ης Μαΐου 2019**, και μόνο προκειμένου να συμπληρωθεί ο συνδυασμός έως τον επιτρεπόμενο αριθμό υποψηφίων συμβούλων.

Στην περίπτωση αυτή η συμπληρωματική δήλωση υποβάλλεται από τον **υποψήφιο Περιφερειάρχη**.

Επισυνάπτονται, δε, σε αυτή τα στοιχεία που αναγράφονται στην προηγούμενη ενότητα 3, καθώς και γραπτή αποδοχή του προσώπου που προτείνεται.

Μετά την 5^η Μαΐου 2019, καμία μεταβολή της δήλωσης δεν επιτρέπεται, εκτός από την αντικατάσταση προσώπων που παραιτήθηκαν ή απεβίωσαν, σύμφωνα με το άρθρο 123 του ν. 3852/2010.

Αντικατάσταση προσώπων που παραιτήθηκαν ή απεβίωσαν⁴⁷

Ο υποψήφιος περιφερειάρχης ή περιφερειακός σύμβουλος μπορεί να παραιτηθεί από την υποψηφιότητά του. Η παραίτηση γίνεται με γραπτή δήλωσή του, η οποία επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή ή παραδίδεται με απόδειξη στον πρόεδρο του πρωτοδικείου την όγδοη ημέρα, το αργότερο,

⁴⁶ Άρθρο 120 παρ.7 του ν.3852/2010

⁴⁷ Άρθρο 123 του ν.3852/2010

πριν από την διεξαγωγή της ψηφοφορίας, δηλ. **μέχρι και την 18^η Μαΐου 2019.**

Σε περίπτωση παραίτησης ή θανάτου υποψήφιου περιφερειάρχη, τη θέση του στο συνδυασμό μπορεί να καταλάβει είτε νέος υποψήφιος είτε ένας από τους υποψήφιους συμβούλους του συνδυασμού, ύστερα από δήλωση της πλειοψηφίας των υποψηφίων που επιδίδεται με απόδειξη στον Πρόεδρο του Πρωτοδικείου, δύο (2) ημέρες το αργότερο πριν από τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας δηλαδή **μέχρι 12^η βραδυνή της 24^{ης} Μαΐου 2019.**

Στη δήλωση επισυνάπτονται τα στοιχεία που ορίζονται στην ενότητα 3 καθώς και η γραπτή αποδοχή του προσώπου που προτείνεται. Το αρμόδιο δικαστήριο ανακηρύσσει αμέσως τον νέο υποψήφιο.

Σε περίπτωση μη υποβολής συμπληρωματικής δήλωσης, τη θέση του υποψηφίου περιφερειάρχη καταλαμβάνει όποιος σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού έλαβε τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης σε όλη την περιφέρεια.

Σε περίπτωση παραίτησης ή θανάτου υποψηφίου **περιφερειακού συμβούλου**, τη θέση του μπορεί να καταλάβει νέος υποψήφιος. Στην περίπτωση αυτή, υποβάλλεται συμπληρωματική δήλωση από τον υποψήφιο περιφερειάρχη, συνοδευόμενη από τα στοιχεία που ορίζονται στην ενότητα 3 καθώς και γραπτή αποδοχή του προσώπου που προτείνεται. Η συμπληρωματική δήλωση υποβάλλεται δύο (2) ημέρες το αργότερο πριν από τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας δηλαδή **μέχρι 12^η βραδυνή της 24^{ης} Μαΐου 2019.**

Σημειώνουμε ότι η παρ.3 του άρθρου 123 του ν.3852/2010 δεν ορίζει ρητά την προθεσμία κατάθεσης της συμπληρωματικής δήλωσης για την αντικατάσταση του υποψήφιου περιφερειακού συμβούλου. Ωστόσο, αυτή δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από την προθεσμία για την αντικατάσταση υποψήφιου περιφερειάρχη.

Επισημαίνεται ότι αν ένας συνδυασμός που λόγω παραίτησης ή θανάτου υποψηφίου του, για τους οποίους δεν δηλώθηκε αντικαταστάτης, περιέχει αριθμό υποψηφίων περιφερειακών συμβούλων:

- μικρότερο από το ελάχιστο όριο της ποσόστωσης και από τα δύο φύλα, όπως αναλύεται στην ενότητα 3,
- μικρότερο αριθμόν υποψηφίων περιφερειακών συμβούλων από τον αριθμό των εδρών κάθε εκλογικής περιφέρειας

θεωρείται νόμιμος και ανακηρύσσεται από το αρμόδιο Πρωτοδικείο⁴⁸.

5. Ανακήρυξη

Από το άρθρο 122 του ν. 3852/2010 συνάγεται ότι η ανακήρυξη των υποψηφίων συνδυασμών έχει ανατεθεί στα πολιτικά δικαστήρια, ως αρμοδιότητα διοικητικής φύσης, σύμφωνα με το άρθρο 94 παρ. 4 του Συντάγματος, και οι αποφάσεις των πολιτικών δικαστηρίων, που ανακηρύσσουν τους υποψηφίους συνδυασμούς, έχουν τον χαρακτήρα διοικητικών πράξεων.

Η ανακήρυξη των συνδυασμών των υποψηφίων για τις περιφερειακές αρχές στις εκλογές της **26^{ης} Μαΐου 2019** γίνεται από το δικαστήριο, στο οποίο υποβλήθηκαν οι δηλώσεις των συνδυασμών, τη δεκάτη πέμπτη ημέρα πριν από την ψηφοφορία, δηλαδή μέχρι την 12^η ώρα βραδυνή της **11^{ης} Μαΐου 2019**.

Ο πρόεδρος του πρωτοδικείου κοινοποιεί αμέσως τις αποφάσεις ανακήρυξης των συνδυασμών στον περιφερειάρχη.

Ο περιφερειάρχης θεωρεί και αποστέλει αμέσως σε κάθε Δήμο πίνακα των συνδυασμών που έχουν ανακηρυχθεί, προκειμένου να περιληφθούν στο πρόγραμμα εκλογής⁴⁹.

Ο δήμαρχος, εκδίδει και δημοσιεύει, με τοιχοκόλληση, σε όλες τις συνοικίες, σε όλα τα χωριά και τους οικισμούς του δήμου και αναρτά στην ιστοσελίδα

⁴⁸ Άρθρο 123, παρ. 4 του Ν. 3852/2010.

⁴⁹ Άρθρο 122 του Ν. 3852/2010.

του δήμου τρεις (3) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ψηφοφορία, πρόγραμμα που αναφέρει ακριβώς την ημέρα της ψηφοφορίας, τις ώρες που αρχίζει και περατώνεται, τον τόπο και το κατάστημα της ψηφοφορίας, τις έδρες για τις οποίες γίνεται η εκλογή και τους συνδυασμούς μαζί με τα ονόματα των υποψηφίων, που συγκροτούν κάθε συνδυασμό, όπως είναι γραμμένα στον πίνακα που έχει διαβιβάσει ο περιφερειάρχης⁵⁰.

Σε περίπτωση αντικατάστασης υποψηφίων που παραιτήθηκαν ή απεβίωσαν μετά την **18^η Μαΐου 2019**, σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται παραπάνω, το αρμόδιο δικαστήριο κοινοποιεί αμέσως τη μεταβολή αυτή στον περιφερειάρχη, και αυτός στον οικείο δήμο για την έκδοση και δημοσίευση συμπληρωματικού προγράμματος εκλογής.

6. Δικαιώματα του συνδυασμού

Κάθε συνδυασμός έχει δικαίωμα⁵¹ να ορίσει έναν αντιπρόσωπο και δύο αναπληρωτές του σε κάθε εκλογικό τμήμα με γραπτή δήλωση του υποψήφιου περιφερειάρχη.

Επίσης, κάθε συνδυασμός έχει δικαίωμα να διορίζει πληρεξούσιο με συμβολαιογραφική δήλωση του υποψήφιου περιφερειάρχη⁵². Ο πληρεξούσιος αυτός ενεργεί για λογαριασμό του συνδυασμού, σύμφωνα με το νόμο, οτιδήποτε μπορεί να ενεργήσει ο υποψήφιος περιφερειάρχης κατά τη διεξαγωγή της εκλογής.

Δεν μπορούν να διοριστούν αντιπρόσωποι, αναπληρωτές ή πληρεξούσιοι συνδυασμών:

- μέλη περιφερειακού συμβουλίου
- οι περιφερειάρχες
- οι αντιπεριφερειάρχες περιφερειακής ενότητας

---

⁵⁰ Άρθρο 125 του Ν. 3852/2010.

⁵¹ Άρθρο 124, παρ. 1 του Ν.3852/2010.

⁵² Αν υποψήφιος περιφερειάρχης παραιτηθεί ή αποβιώσει και δεν αντικατασταθεί, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 123 του Ν. 3852/2010, ο διορισμός των αντιπροσώπων και του πληρεξούσιου γίνεται με δήλωση της πλειοψηφίας των υποψηφίων του οικείου συνδυασμού.

- όποιοι δεν έχουν το δικαίωμα να εκλέγουν και όλοι όσοι δεν μπορούν να εκλεγούν, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 117 του Ν. 3852/2010, όπως ισχύει, εκτός αν παραιτηθούν από τη θέση τους πριν από την ημέρα της ανακήρυξης των συνδυασμών⁵³.

Οι υποψήφιοι, οι αντιπρόσωποι των συνδυασμών και οι αναπληρωτές τους έχουν δικαίωμα να είναι παρόντες κατά τη διάρκεια όλης της διαδικασίας της εκλογής, ώσπου να σφραγιστούν οι σάκοι, και να υποβάλλουν κάθε είδους παρατηρήσεις και ενστάσεις.

---

⁵³ Άρθρο 124, παρ 5 Ν. 3852/2010. Για την παραίτηση και την αποδοχή της εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 7 του άρθρου 117 του Ν. 3852/2010, όπως ισχύει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΑ- ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΡΟΤΙΜΗΣΗΣ

Τα ψηφοδέλτια⁵⁴ τυπώνονται με ευθύνη των συνδυασμών. Οι συνδυασμοί οφείλουν να παραδώσουν τα ψηφοδέλτια, με απόδειξη, στον οικείο δήμαρχο, οκτώ (8) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ψηφοφορία, σε αριθμό επαρκή για τις ανάγκες των εκλογικών τμημάτων της περιφέρειας του δήμου. Ο οικείος δήμαρχος οφείλει να εφοδιάσει τις εφορευτικές επιτροπές των εκλογικών τμημάτων της περιφέρειάς του με ψηφοδέλτια κάθε συνδυασμού, κατά είκοσι τοις εκατό (20%), τουλάχιστον, περισσότερα από τους εκλογείς του τμήματος.

Τα ψηφοδέλτια κατασκευάζονται από λευκό χαρτί, έχουν σχήμα ορθογώνιο ενώ τα τυπογραφικά τους στοιχεία πρέπει να είναι σε μαύρη απόχρωση.⁵⁵

1 Περιεχόμενο ψηφοδελτίων

Κάθε συνδυασμός εκτυπώνει **ιδιαίτερο ψηφοδέλτιο για κάθε εκλογική περιφέρεια**, το οποίο περιλαμβάνει κατά σειρά τα εξής στοιχεία⁵⁶:

- στο πάνω μέρος του ψηφοδελτίου το όνομα του συνδυασμού και το τυχόν έμβλημα
- το επώνυμο, το όνομα και το πατρώνυμο του υποψηφίου περιφερειάρχη με την αντίστοιχη ένδειξη δίπλα ή κάτω από το όνομα
- τους υποψηφίους περιφερειακούς συμβούλους της αντίστοιχης εκλογικής περιφέρειας, με αλφαβητική σειρά

Σε όσες περιφέρειες γίνει επαναληπτική ψηφοφορία την 2^η Ιουνίου 2019, τα ψηφοδέλτια που θα χρησιμοποιηθούν κατά την εκλογή αυτή θα είναι τα ίδια

⁵⁴ Άρθρο 129 του Ν. 3852/2010.

⁵⁵ Άρθρο 127 του Ν.3852/2010

⁵⁶ Άρθρο 129 του Ν. 3852/2010

με τα ψηφοδέλτια που χρησιμοποιήθηκαν την πρώτη Κυριακή, δηλαδή την 26^η Μαΐου 2019.

2. Σταυροί προτίμησης

Ο εκλογέας εκφράζεται υπέρ των υποψηφίων με σταυρό προτίμησης. Ο σταυρός σημειώνεται με στυλό μαύρης ή κυανής απόχρωσης δίπλα στο ονοματεπώνυμο του κάθε υποψηφίου είτε δεξιά είτε αριστερά. Σταυρός προτίμησης που σημειώνεται με διαφορετικό τρόπο θεωρείται ότι δεν είναι σημειωμένος και η εγκυρότητα του ψηφοδέλιου ελέγχεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 130 του Ν. 3852/2010, όπως ισχύει.

Κατά την επαναληπτική ψηφοφορία δεν τίθεται σταυρός προτίμησης.

Η ύπαρξη όμως σταυρού προτίμησης σε ψηφοδέλτιο δεν συνεπάγεται την ακυρότητα αυτού.

Ο αριθμός των σταυρών προτίμησης διαμορφώνεται ως εξής:

Αριθμός εδρών εκλογικής περιφέρειας	Μέγιστος αριθμός επιτρεπόμενων σταυρών προτίμησης
1-3	1
4-7	2
8-12	3
13 και άνω	4

39

Αν σε ένα ψηφοδέλτιο σημειωθούν περισσότεροι από τους κατά τα ανωτέρω προβλεπόμενους σταυροί προτίμησης, το ψηφοδέλτιο είναι έγκυρο και λογίζεται υπέρ του συνδυασμού, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη κανένας σταυρός προτίμησης⁵⁷.

⁵⁷ Άρθρο 129 Α, παρ. 4 του Ν. 3852/2010

Επισημαίνεται ότι στον υποψήφιο Περιφερειάρχη δεν σημειώνεται σταυρός προτίμησης, εάν όμως τεθεί σταυρός, το ψηφοδέλτιο δεν ακυρώνεται για το λόγο αυτό.

Στο παράρτημα 8 παρατίθεται [πίνακας με τον μέγιστο αριθμό σταυρών ανά εκλογική περιφέρεια](#).

3. Άκυρα ψηφοδέλτια

Το ψηφοδέλτιο είναι άκυρο⁵⁸ αν:

- έχει σημειωθεί σταυρός προτίμησης με χρώμα διαφορετικό από μαύρο ή μπλε
- δεν έχει ορθογώνιο σχήμα και οι διαστάσεις του είναι διαφορετικές από την Απόφαση του Υπ. Εσωτερικών με την οποία ορίζονται οι διαστάσεις
- δεν είναι τυπωμένο σε λευκό χαρτί και η εκτύπωση δεν είναι σε μαύρη απόχρωση
- έχουν σημειωθεί σε οποιαδήποτε πλευρά του λέξεις, φράσεις, υπογραμμίσεις, στίγματα ή άλλα σημεία, εφόσον κριθεί ότι τα παραπάνω αποτελούν διακριτικά γνωρίσματα, που παραβιάζουν με τρόπο προφανή το απόρρητο της ψηφοφορίας.
- Αν βρεθεί στο φάκελο με ένα ή περισσότερα άλλα έγκυρα ή άκυρα ψηφοδέλτια, του ίδιου ή διαφορετικού συνδυασμού ή με λευκά.
- Αν βρεθεί μέσα σε φάκελο, που δεν είναι σύμφωνος με τις ρυθμίσεις της ΥΑ 6026/29.1.2019 ([ΦΕΚ 279/Β/2019](#)).
- Αν φέρει εγγραφές και διαγραφές, εκτός της περίπτωσης στην οποία κατά τις διατάξεις της εκλογικής νομοθεσίας (π.δ. 26/2012) χρησιμοποιήθηκαν λευκά ψηφοδέλτια λόγω μη επάρκειας των εντύπων

---

⁵⁸ Άρθρο 130 του Ν.3852/2010

4. Εκλογικοί φάκελοι

Οι φάκελοι⁵⁹, στους οποίους εσωκλείονται τα ψηφοδέλτια, κατασκευάζονται για όλη την επικράτεια με φροντίδα του Υπουργείου Εσωτερικών από χαρτί αδιαφανές και έχουν στην εμπρός πλευρά έντυπο γνώρισμα.

Οι διαστάσεις των φακέλων, το έντυπο γνώρισμα τους και η απόχρωση τους καθορίζονται με την ΥΑ 6026/29.1.2019 ([ΦΕΚ 279/Β/2019](#))

Το Υπουργείο Εσωτερικών, φροντίζει να αποστέλλεται, εγκαίρως, στους περιφερειάρχες επαρκής αριθμός φακέλων. Οι περιφερειάρχες φροντίζουν να διαβιβάζονται, εγκαίρως, οι φάκελοι αυτοί στις Δημοτικές Αρχές, που εφοδιάζουν τις εφορευτικές επιτροπές κάθε εκλογικού τμήματος της χωρικής αρμοδιότητάς τους.

Αν δεν υπάρχουν οι ανωτέρω φάκελοι, η εφορευτική επιτροπή πιστοποιεί την έλλειψη και προμηθεύεται άλλους ομοιόμορφους φακέλους.

Εκτός από το έντυπο γνώρισμα, τίποτε άλλο δεν αναγράφεται πάνω στο φάκελο. Αν σημειωθούν πάνω στο φάκελο στίγματα, σημεία ή λέξεις, μπορούν να θεωρηθούν διακριτικά γνωρίσματα, που παραβιάζουν με τρόπο προφανή το απόρρητο της ψηφοφορίας.

41

---

⁵⁹ Άρθρο 131 του Ν.3852/2010

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ: ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Με τον ν.4555/2018 εισάγεται το εκλογικό σύστημα της απλής αναλογικής για την κατανομή των εδρών του περιφερειακού συμβουλίου. Η κατανομή των εδρών του περιφερειακού συμβουλίου οριστικοποιείται **την ημέρα διενέργειας των εκλογών (α΄ γύρος)⁶⁰** και την επόμενη Κυριακή διεξάγονται εκλογές (β΄ γύρος) **μόνον για την ανάδειξη του περιφερειάρχη**, εφ΄ όσον κατά τον πρώτο γύρο κανένας συνδυασμός δεν έχει λάβει την απόλυτη πλειοψηφία (50%+1) των εγκύρων ψηφοδελτίων, που απαιτείται για την εκλογή του. Επιτυχών συνδυασμός θεωρείται αυτός του αναδειχθέντος περιφερειάρχη.

1. Κατανομή των εδρών του περιφερειακού συμβουλίου (άρθρο 138 του ν.3852/2010)

Το σύνολο των εδρών του περιφερειακού συμβουλίου κατανέμονται στους συνδυασμούς που μετείχαν στις εκλογές, ανάλογα με τον αριθμό των εγκύρων ψηφοδελτίων που έλαβαν.

Η διαδικασία για την κατανομή των εδρών περιλαμβάνει τα εξής βήματα⁶¹:

Βήμα 1^ο : Υπολογισμός εκλογικού μέτρου περιφερειακού συμβουλίου

Το σύνολο των εγκύρων ψηφοδελτίων που έλαβαν στο σύνολο της περιφέρειας όλοι μαζί οι συνδυασμοί που συμμετείχαν στις εκλογές διαιρείται με τον αριθμό των εδρών που αντιστοιχούν σε κάθε περιφερειακό συμβούλιο και το πηλίκο αυξημένο κατά μία μονάδα, παραλειπομένου του κλάσματος, αποτελεί το εκλογικό μέτρο.

Οι έδρες που αντιστοιχούν σε κάθε περιφερειακό συμβούλιο αναφέρονται στους πίνακες του [παρτημάτων 2](#) και στους [χάρτες του παρτημάτων 3](#).

---

⁶⁰ Άρθρο 139 παρ.5 του Ν.3852/2010

⁶¹ Άρθρο 138 παρ.2 του Ν. 3852/2010

Βήμα 2^ο : Κατανομή εδρών

Ο αριθμός των έγκυρων ψηφοδελτίων κάθε συνδυασμού διαιρείται στη συνέχεια με το εκλογικό μέτρο και καθένας τους καταλαμβάνει τόσες έδρες όσο και το ακέραιο ηλίκο της διαίρεσης.

Βήμα 3^ο : Κατανομή αδιάθετων εδρών με βάση τα αχρησιμοποίητα υπόλοιπα

Αν οι έδρες που καταλαμβάνουν οι συνδυασμοί που συμμετέχουν στην κατανομή με την προηγούμενη διαδικασία είναι λιγότερες από τις προς διάθεση, όσες απομένουν κατανέμονται ανά μία μεταξύ όλων των συνδυασμών, **ανεξαρτήτως εάν έλαβαν ή όχι έδρα** κατά την προηγούμενη διαδικασία, ανάλογα με τα αχρησιμοποίητα υπόλοιπά τους:

- Οι συνδυασμοί ταξινομούνται κατά φθίνουσα σειρά ανάλογα με τα αχρησιμοποίητα υπόλοιπα τους
- Οι έδρες κατανέμονται ανά μία σε κάθε συνδυασμό ξεκινώντας από το συνδυασμό με το μεγαλύτερο αχρησιμοποίητο υπόλοιπο και συνεχίζοντας κατά φθίνουσα σειρά
- Μεταξύ συνδυασμών που έχουν ίσο αριθμό αχρησιμοποίητων υπολοίπων, γίνεται κλήρωση.

Βήμα 4^ο: Κατανομή αδιάθετων εδρών με βάση τα έγκυρα ψηφοδέλτια

Αν μετά την κατανομή των εδρών με βάση τα αχρησιμοποίητα υπόλοιπα παραμένουν αδιάθετες έδρες, αυτές κατανέμονται ανά μία, σε όλους τους συνδυασμούς, ανάλογα με το συνολικό αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων του συνδυασμού.

Σε περίπτωση ίσου αριθμού έγκυρων ψηφοδελτίων δύο ή και περισσότερων συνδυασμών, ενεργείται μεταξύ τους κλήρωση από το αρμόδιο δικαστήριο.

Κατανομή εδρών περιφερειακού συμβουλίου σε περίπτωση ανακήρυξης ενός μόνο συνδυασμού⁶²

Εάν έχει ανακηρυχθεί μόνο ένας συνδυασμός υποψηφίων, τότε όλες οι έδρες του περιφερειακού συμβουλίου κατανέμονται στο συνδυασμό αυτό. Οι υποψήφιοι ταξινομούνται ανάλογα με τον αριθμό των ψήφων που έχουν συγκεντρώσει και καταλαμβάνουν τις αντίστοιχες θέσεις του περιφερειακού συμβουλίου. Όσοι δεν καταλάβουν θέση κατά τα προηγούμενα, εκλέγονται αναπληρωματικοί κατά την ίδια σειρά.

2. Κατανομή εδρών περιφερειακού συμβουλίου ανά εκλογική περιφέρεια (άρθρο 140 του ν.3852/2010)

Οι έδρες που έλαβε συνολικά κάθε συνδυασμός σύμφωνα με τη διαδικασία της προηγούμενης παραγράφου (κατανομή με το άρθρο 138) κατανέμονται σε κάθε εκλογική περιφέρεια με την παρακάτω διαδικασία⁶³. Σημειώνουμε ότι στη διαδικασία συμμετέχουν μόνο οι συνδυασμοί που δικαιούνται έδρες σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην προηγούμενη παράγραφο.

Βήμα 1^ο: Κατανομή μονοεδρικών εκλογικών περιφερειών⁶⁴

Η κατανομή ξεκινά από τις τυχόν μονοεδρικές εκλογικές περιφέρειες της περιφέρειας. Η έδρα κάθε μονοεδρικής εκλογικής περιφέρειας αποδίδεται στον συνδυασμό που έλαβε τις περισσότερες έγκυρες ψήφους στη συγκεκριμένη εκλογική περιφέρεια. Σε περίπτωση ισοψηφίας μεταξύ δύο ή περισσότερων συνδυασμών, την έδρα τη δικαιούται ο μικρότερος σε εκλογική δύναμη συνδυασμός σε όλη τη περιφέρεια.

Σε περίπτωση που με την παραπάνω κατανομή κάποιος συνδυασμός λάβει περισσότερες έδρες από αυτές που δικαιούται σύμφωνα με το άρθρο 138, αυτές του αφαιρούνται ανά μία ξεκινώντας από τη μονοεδρική εκλογική περιφέρεια που ο συνδυασμός έλαβε τις λιγότερες ψήφους.

⁶² Άρθρο 138 παρ.3 του ν.3852/2010

⁶³ Άρθρο 140 του Ν. 3852/2010

⁶⁴ Άρθρο 140 παρ. 1,2,3,4 του Ν.3852/2010

Εάν παραμείνουν αδιάθετες έδρες μονοεδρικών εκλογικών περιφερειών απονέμονται στον δεύτερο σε εκλογική δύναμη συνδυασμό στη συγκεκριμένη εκλογική περιφέρεια. Εάν κάποιος συνδυασμός λάβει περισσότερες έδρες από όσες δικαιούται αυτές του αφαιρούνται ανά μία ξεκινώντας από τη μονοεδρική εκλογική περιφέρεια στις οποίες ο συνδυασμός έλαβε τις λιγότερες ψήφους.

Εάν απαιτηθεί, δηλαδή εξακολουθούν να υπάρχουν αδιάθετες έδρες, η διαδικασία επαναλαμβάνεται και με τους επόμενους συνδυασμούς κατά σειρά εκλογικής δύναμης στην οικεία εκλογική περιφέρεια μέχρι να κατανεμηθούν όλες οι μονοεδρικές.

Βήμα 2° : Υπολογισμός εκλογικού μέτρου συνδυασμού (παρ.5 άρθρου 140 του ν.3852/2010)

Το εκλογικό μέτρο του συνδυασμού ορίζεται ως το πηλίκο των έγκυρων ψηφοδελτίων του συνδυασμού στο σύνολο της περιφέρειας προς τις έδρες που δικαιούται να καταλάβει σύμφωνα με το άρθρο 138. Το πηλίκο, μετά την παράλειψη του κλάσματος, προσαυξάνεται κατά μία μονάδα.

Βήμα 3° : Κατανομή εδρών με βάση το εκλογικό μέτρο του συνδυασμού (παρ. 5 & 6 άρθρου 140 του ν.3852/2010)

Ο αριθμός των έγκυρων ψηφοδελτίων του κάθε συνδυασμού διαιρείται σε κάθε εκλογική περιφέρεια με το εκλογικό του μέτρο και ο συνδυασμός καταλαμβάνει τόσες έδρες όσο είναι το ακέραιο πηλίκο της διαίρεσης.

Αρχίζοντας από το μικρότερο σε εκλογική δύναμη συνδυασμό στο σύνολο της περιφέρειας, και συνεχίζοντας κατ' αύξουσα σειρά εκλογικής δύναμης, στο συνδυασμό αποδίδονται από κάθε εκλογική περιφέρεια όλες οι διαθέσιμες έδρες που δικαιούται, και ο αριθμός τους αφαιρείται από τις διαθέσιμες της περιφέρειας. Αν δεν υπάρχει επαρκής αριθμός, στο συνδυασμό κατακυρώνονται μόνο οι διαθέσιμες έδρες. *(παρ.5 άρθρου 140 ν.3852/2010)*

Αν, μετά την παραπάνω διαδικασία, κάποιος συνδυασμός έχει λάβει συνολικά περισσότερες έδρες από αυτές που δικαιούται σύμφωνα με το άρθρο 138, αυτές του αφαιρούνται ανά μία ξεκινώντας από την εκλογική περιφέρεια, στην

οποία ο συνδυασμός έλαβε τις λιγότερες ψήφους. Από τη διαδικασία αυτή εξαιρούνται οι μονοεδρικές (παρ.6 άρθρου 140 ν.3852/2010)

Βήμα 4° : Κατανομή αδιάθετων εδρών με βάση το αδιάθετο υπόλοιπο ψηφοδελτίων (παρ.7 άρθρου 140 ν.3852/2010)

Αν, μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας των βημάτων 1-3 υπάρχουν αδιάθετες έδρες και συνδυασμοί που δικαιούνται να καταλάβουν έδρα σύμφωνα με το άρθρο 138:

ξεκινώντας από τον μικρότερο σε εκλογική δύναμη στο σύνολο της περιφέρειας συνδυασμό που δικαιούται να καταλάβει έδρα, διατίθενται οι διαθέσιμες έδρες ανά μία από κάθε εκλογική περιφέρεια, όπου αυτός διατηρεί το μεγαλύτερο, κατά φθίνουσα σειρά, αδιάθετο υπόλοιπο ψηφοδελτίων.

η διαδικασία επαναλαμβάνεται για όλους τους συνδυασμούς που δικαιούνται να καταλάβουν έδρα, κατ' αύξουσα σειρά εκλογικής δύναμης.

Βήμα 5° : Κατανομή αδιάθετων εδρών με βάση την εκλογική δύναμη του συνδυασμού στην περιφέρεια (παρ.8 άρθρου 140 ν.3852/2010)

Αν, με την ολοκλήρωση της διαδικασίας του βήματος 4, υπάρχουν εκλογικές περιφέρειες με αδιάθετες έδρες και συνδυασμοί που δικαιούνται να καταλάβουν έδρα σύμφωνα με το άρθρο 138:

ξεκινώντας από την μεγαλύτερη σε αριθμό εδρών εκλογική περιφέρεια και επί όμοιων από εκείνη που έχει συνολικά τις περισσότερες έγκυρες ψήφους και συνεχίζοντας με φθίνουσα σειρά, απονέμεται ανά μία αδιάθετη έδρα στο συνδυασμό που εξακολουθεί να δικαιούται έδρα και έχει λάβει τις περισσότερες έγκυρες ψήφους συνολικά στην εκλογική περιφέρεια

η διαδικασία επαναλαμβάνεται όσες φορές χρειαστεί, μέχρι να εξαντληθούν οι διαθέσιμες έδρες ή οι συνδυασμοί που δικαιούνται να καταλάβουν έδρα σύμφωνα με το άρθρο 138.

Έδρες που μετά την εξάντληση των δικαιούμενων να καταλάβουν έδρα συνδυασμών παραμένουν αδιάθετες, δεν διατίθενται, αλλά παραμένουν κενές.

Οι έδρες που κατανέμονται σε κάθε στάδιο των βημάτων 1-5 αφαιρούνται από τις διαθέσιμες της εκλογικής περιφέρειας

Στο Παράρτημα 4 παρατίθεται εκλογικό παράδειγμα ([παράδειγμα κατανομής με το άρθρο 138](#) και [παράδειγμα κατανομής με το άρθρο 140](#))

3. Τακτικοί- αναπληρωματικοί σύμβουλοι

Μετά την κατανομή των εδρών στους συνδυασμούς, **τακτικοί** περιφερειακοί σύμβουλοι εκλέγονται, ανά εκλογική περιφέρεια, από τους υποψήφιους κάθε συνδυασμού, αυτοί που έλαβαν τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης στην αντίστοιχη εκλογική περιφέρεια με βάση την πρώτη ψηφοφορία⁶⁵.

Οι υποψήφιοι Περιφερειάρχες των λοιπών πλην του επιτυχόντος συνδυασμών, θεωρούνται πρώτοι επιτυχόντες σύμβουλοι των συνδυασμών τους. Σε περίπτωση που ο συνδυασμός καταλαμβάνει έδρες σε περισσότερες εκλογικές περιφέρειες ο υποψήφιος περιφερειάρχης λαμβάνει την έδρα της εκλογικής περιφέρειας, όπου ο συνδυασμός έλαβε τις περισσότερες *έδρες*. Σε περίπτωση ίσου αριθμού εδρών σε περισσότερες εκλογικές περιφέρειες, τότε ο υποψήφιος περιφερειάρχης λαμβάνει την έδρα αυτής όπου ο συνδυασμός έλαβε τις περισσότερες *ψηφους*, και σε περίπτωση ίσου αριθμού ψήφων σε περισσότερες εκλογικές περιφέρειες διενεργείται *κλήρωση* από το αρμόδιο Πρωτοδικείο, που ανακήρυξε τα τακτικά μέλη.⁶⁶

Οι λοιποί υποψήφιοι του επιτυχόντος και των επιλαχόντων συνδυασμών είναι **αναπληρωματικοί** των τακτικών συμβούλων της εκλογικής τους περιφέρειας, με τη σειρά των σταυρών προτίμησης που έλαβαν.

⁶⁵ Άρθρο 139 παρ.5 του Ν.3852/2010

⁶⁶ Άρθρο 142, παρ. 2, εδ. 2-5 του Ν. 3852/ 2010

Αν οι υποψήφιοι του ίδιου συνδυασμού ισοψηφήσουν σε οποιαδήποτε σειρά κατάταξης, το αρμόδιο Πρωτοδικείο διενεργεί κλήρωση.

4. Επανάληψη της ψηφοφορίας

Εάν κανένας συνδυασμός δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των εγκύρων ψηφοδελτίων (δηλ. 50%+1 ψήφο), η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται την επόμενη **Κυριακή 2 Ιουνίου 2019 ανάμεσα στους υποψήφιους περιφερειάρχες των δύο συνδυασμών που έλαβαν τις περισσότερες ψήφους.**⁶⁷

Κατά την επαναληπτική ψηφοφορία δεν εκλέγονται περιφερειακοί σύμβουλοι, αλλά μόνο ο περιφερειάρχης. Τόσο οι τακτικοί όσο και οι αναπληρωματικοί σύμβουλοι έχουν εκλεγεί κατά την πρώτη ψηφοφορία (Α γύρος). Συνεπώς δεν υπάρχει σταυροδοσία.

Επιτυχών θεωρείται ο υποψήφιος περιφερειάρχης και ο συνδυασμός του που συγκέντρωσε στην επαναληπτική ψηφοφορία **την απόλυτη πλειοψηφία ολόκληρου του αριθμού των εγκύρων ψηφοδελτίων (δηλ. 50%+1 ψήφο).**

Περιπτώσεις ισοψηφίας κατά τον α' γύρο

- Σε περίπτωση **ισοψηφίας στην πρώτη θέση** κατά την αρχική ψηφοφορία (Α γύρος) δύο ή περισσότερων συνδυασμών, στην επαναληπτική ψηφοφορία μετέχουν οι υποψήφιοι περιφερειάρχες όλων των συνδυασμών που ισοψήφησαν.
- Σε περίπτωση **ισοψηφίας στη δεύτερη θέση** κατά την αρχική ψηφοφορία (Α γύρος) δύο ή περισσότερων συνδυασμών, στην επαναληπτική μετέχουν ο υποψήφιος περιφερειάρχης του πρώτου σε αριθμό εγκύρων ψηφοδελτίων συνδυασμού και οι υποψήφιοι περιφερειάρχες των συνδυασμών που ισοψήφησαν στη δεύτερη θέση.

---

⁶⁷ Άρθρο 139 του Ν.3852/2010

Στις δύο ανωτέρω περιπτώσεις, επιτυχών θεωρείται ο περιφερειάρχης και ο συνδυασμός που έλαβε τη **σχετική πλειοψηφία** κατά την επαναληπτική ψηφοφορία.

Περίπτωση ισοψηφίας κατά το β' γύρο

Εάν κατά το β' γύρο ισοψηφίσουν δύο ή περισσότεροι υποψήφιοι περιφερειάρχες στην πρώτη θέση, το Πρωτοδικείο διενεργεί κλήρωση για την ανάδειξη του επιτυχόντος περιφερειάρχη και του συνδυασμού του.

Παραίτηση ή θάνατος περιφερειάρχη πριν την επαναληπτική ψηφοφορία

Εάν υποψήφιος Περιφερειάρχης παραιτηθεί ή αποβιώσει πριν από την επαναληπτική ψηφοφορία, είναι δυνατή η αντικατάστασή του κατά τη διαδικασία που περιγράφεται στο άρθρο 141 του Ν. 3582/ 2010.

Οι χρονικές προθεσμίες που προβλέπονται για τη διαδικασία αυτή είναι περιορισμένες, αφού και ο χρόνος διεξαγωγής των επαναληπτικών εκλογών είναι καθορισμένος. Έτσι, η παραίτηση του υποψήφιου Περιφερειάρχη επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή ή παραδίδεται με απόδειξη στον πρόεδρο του πολυμελούς Πρωτοδικείου μέχρι τη 12^η ώρα βραδινή της **30^{ης} Μαΐου 2019**.⁶⁸

Η πλειοψηφία των υποψηφίων του συνδυασμού του παραιτηθέντος ή αποβιώσαντος Περιφερειάρχη δηλώνουν νέο υποψήφιο Περιφερειάρχη. Δεν είναι αναγκαστικό αυτός να είναι μεταξύ των υποψηφίων συμβούλων, αλλά εάν τυχόν κάποιος υποψήφιος σύμβουλος δηλωθεί ως υποψήφιος Περιφερειάρχης, τότε αφαιρείται από τη σειρά κατάταξης των υποψηφίων συμβούλων του συνδυασμού βάσει των σταυρών που έλαβαν και εφόσον δεν εκλεγεί περιφερειάρχης θεωρείται πρώτος επιτυχών σύμβουλος του συνδυασμού του⁶⁹ και στην περίπτωση αυτή ο υποψήφιος περιφερειάρχης:

- λαμβάνει την έδρα της εκλογικής περιφέρειας, όπου ο συνδυασμός έλαβε τις περισσότερες έδρες, εφόσον ο συνδυασμός καταλαμβάνει έδρες σε περισσότερες εκλογικές περιφέρειες
- λαμβάνει την έδρα στην οποία ο συνδυασμός έλαβε τις περισσότερες ψήφους στην περίπτωση ίσου αριθμού εδρών σε περισσότερες

⁶⁸ Άρθρο 141, παρ. 3 του Ν. 3852/ 2010

⁶⁹ Άρθρο 142 παρ.2

περιφέρειες. Σε περίπτωση όπου σε περισσότερες περιφέρειες ο συνδυασμός έλαβε ίσο αριθμό ψήφων, διενεργείται κλήρωση

Η δήλωση⁷⁰ για το νέο υποψήφιο Περιφερειάρχη επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή ή παραδίδεται με απόδειξη στον πρόεδρο του πολυμελούς Πρωτοδικείου μέχρι την 12^η ώρα βραδινή της **31^{ης} Μαΐου 2019**.

Εάν δεν υποβληθεί δήλωση μέχρι την ημερομηνία αυτή, τότε δεν ανακηρύσσεται κανένας υποψήφιος και εκλέγεται Περιφερειάρχης ο σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού που θα λάβει τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης.

Η ανακήρυξη του νέου υποψήφιου Περιφερειάρχη σε δημόσια συνεδρίαση από το Πρωτοδικείο μπορεί να γίνει ακόμη και την **1^η Ιουνίου 2019**.

---

70 Σε περίπτωση που ο υποψήφιος Περιφερειάρχης δεν προέρχεται από τους υποψηφίους συμβούλους, η δήλωση πρέπει να συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στην παρ.3 του Κεφ. Β της παρούσας εγκυκλίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΛΟΓΗΣ

---

1 Εξαγωγή και δημοσίευση των αποτελεσμάτων της εκλογής

Οι αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής,

αμέσως μετά τη δημοσίευση του αποτελέσματος της εκλογής παραδίδουν στον Πρόεδρο Πρωτοδικών της έδρας της περιφέρειας και στην περιφέρεια⁷¹:

- τα πρακτικά της εκλογής,
- τα λοιπά εκλογικά έγγραφα,
- τα δέματα των ψηφοδελτίων ταξινομημένα κατά συνδυασμούς και με τη σειρά που είναι αριθμημένα, καθώς και
- τους φακέλους

Αφού συγκεντρωθούν τα στοιχεία όλων των εκλογικών τμημάτων της περιφέρειας:

Ο Πρόεδρος του πρωτοδικείου

- εξάγει το γενικό αποτέλεσμα, το οποίο δημοσιεύει αμέσως με τοιχοκόλληση στο πρωτοδικείο και γνωστοποιεί στον Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και το Υπουργείο Εσωτερικών
- καταρτίζει πίνακα αποτελεσμάτων της ψηφοφορίας όπου οι συνδυασμοί αναγράφονται με τη σειρά της εκλογικής τους δύναμης
- συντάσσεται πράξη κάτω από τον πίνακα αποτελεσμάτων στην οποία αναγράφονται ολογράφως τα στοιχεία του πίνακα για κάθε περίπτωση και υπογράφεται από τον πρόεδρο
- γνωστοποιεί μαζί με τις εφορευτικές επιτροπές το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας στον περιφερειάρχη

---

⁷¹ Άρθρο 144, παρ. 1 του Ν. 3852/2010

Ο πίνακας αποτελεσμάτων περιέχει τα εξής:

- α) τον αριθμό των εγγεγραμμένων εκλογέων,
- β) το συνολικό αριθμό ψηφισάντων,
- γ) τον αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων,
- δ) τον αριθμό των άκυρων ψηφοδελτίων,
- ε) τον αριθμό των λευκών ψηφοδελτίων και
- στ) την εκλογική δύναμη κάθε συνδυασμού, δηλαδή το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων τα οποία έλαβε κάθε συνδυασμός.

Κατά την κατάρτιση του πίνακα μπορεί να παρίσταται ένας αντιπρόσωπος από κάθε συνδυασμό.

Έκθεση πρακτικών⁷²:

Ο Πρόεδρος του Πρωτοδικείου εκθέτει τα πρακτικά της εκλογής και τον πίνακα των αποτελεσμάτων στο κατάστημα του Πρωτοδικείου επί πέντε (5) ημέρες.

Για την έκθεση αυτή συντάσσει και πρακτικό, που τοιχοκολλείται επίσης έξω από το δικαστικό κατάστημα.

Επικύρωση εκλογής⁷³

Μετά τη λήξη του πενθημέρου της έκθεσης των πρακτικών, **το πρωτοδικείο ανακηρύσσει, με απόφαση του:**

- τον επιτυχόντα και τους επιλαχόντες συνδυασμούς,
- τον περιφερειάρχη,
- τους τακτικούς και αναπληρωματικούς περιφερειακούς συμβούλους κάθε συνδυασμού που εκλέγονται σε κάθε εκλογική περιφέρεια.
- οι τακτικοί σύμβουλοι μόνο κάθε συνδυασμού σύμφωνα με τον αριθμό των σταυρών προτίμησης που έχουν λάβει

---

⁷² Άρθρο 145 του Ν.3852/2010

⁷³ Άρθρο 146 του Ν.3852/2010

Αν ο υποψήφιος περιφερειάρχης του επιτυχόντος συνδυασμού απεβίωσε ή παραιτήθηκε πριν από την εκλογή και δεν έγινε αντικατάστασή του, περιφερειάρχης ανακηρύσσεται ο σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού με τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης.

Σε περίπτωση ισοψηφίας διενεργείται κλήρωση.

Ο πρόεδρος του πρωτοδικείου αναρτά αντίγραφο των πράξεων στο κατάστημα του δικαστηρίου επί τρεις (3) συνεχείς ημέρες και αποστέλλει αντίγραφο τους στον περιφερειάρχη και στον Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

2. Ενστάσεις

Ένσταση μπορεί να ασκήσει⁷⁴:

- κάθε εκλογέας εγγεγραμμένος στους εκλογικούς καταλόγους της οικείας περιφέρειας, καθώς και
- όποιος υπήρξε υποψήφιος κατά τις εκλογές στην οικεία περιφέρεια.

Άσκηση ένστασης⁷⁵:

- η ένσταση ασκείται με δικόγραφο, το οποίο κατατίθεται, μαζί με τρία αντίγραφα, στο πρωτοδικείο που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη.
- η προθεσμία για την άσκηση της ένστασης ή η άσκηση της δεν αναστέλλει την εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης.
- το δικόγραφο της ένστασης απαιτείται να περιέχει τα στοιχεία που προβλέπονται στο άρθρο 251 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, ΦΕΚ 97 Α), όπως εκάστοτε ισχύει.
- εκδικάζεται σε πρώτο και τελευταίο βαθμό από το Διοικητικό Εφετείο, στο οποίο υπάγεται η έδρα της οικείας περιφέρειας.

---

⁷⁴ Άρθρο 147 του Ν.3852/2010

⁷⁵ Άρθρο 148 του Ν.3852/2010

- η διαβίβαση της ένστασης στο αρμόδιο για την εκδίκαση της δικαστήριο γίνεται σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο άρθρο 252 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

Περιεχόμενο της ένστασης⁷⁶

Η ένσταση στρέφεται κατά της απόφασης με την οποία ανακηρύσσονται οι επιτυχόντες και οι επιλαχόντες συνδυασμοί και οι υποψήφιοι κάθε συνδυασμού που εκλέγονται ως τακτικοί ή αναπληρωματικοί, βάσει του σχετικού πίνακα των αποτελεσμάτων ο οποίος ενσωματώνεται σε αυτή.

Λόγους ένστασης μπορούν να θεμελιώσουν:

- η έλλειψη νόμιμων προσόντων και η συνδρομή κωλυμάτων σε υποψηφίους που έχουν εκλεγεί, ως τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη,
- η παράβαση νόμου κατά τη διεξαγωγή της εκλογής ή κατά την εξαγωγή του εκλογικού αποτελέσματος ή κατά την ανακήρυξη των υποψηφίων συνδυασμών ή κατά την ανακήρυξη των επιτυχόντων και επιλαχόντων συνδυασμών και των προσώπων που ανήκουν σε αυτούς,
- η ακυρότητα ή η εσφαλμένη αρίθμηση των ψηφοδελτίων.

Προθεσμία για την άσκηση ένστασης⁷⁷

Η ένσταση ασκείται μέσα σε προθεσμία επτά (7) ημερών από τη λήξη του χρόνου έκθεσης της πράξης με την οποία ανακηρύσσονται οι επιτυχόντες και οι επιλαχόντες συνδυασμοί, καθώς και οι υποψήφιοι κάθε συνδυασμού που εκλέγονται ως τακτικοί ή αναπληρωματικοί, σύμφωνα με το άρθρο 146 του Ν.3852/2010, δηλαδή μετά την τριήμερη ανάρτηση των πράξεων στο κατάστημα του δικαστηρίου.

Η παραπάνω προθεσμία δεν παρεκτείνεται σε καμία περίπτωση.

---

⁷⁶ Άρθρο 149 του Ν.3852/2010

⁷⁷ Άρθρο 150 του Ν.3852/2010

Διαδικασία εκδίκασης της ένστασης⁷⁸

Για τα θέματα της προδικασίας, της κύριας διαδικασίας, της παρέμβασης, της αντένστασης, της αποδεικτικής διαδικασίας, του παρεμπόπτοντος ελέγχου, της απόφασης του δικαστηρίου, καθώς και της γνωστοποίησης της εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 253 έως και 260 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, όπως κάθε φορά ισχύει, ο οποίος και εφαρμόζεται για κάθε σχετικό θέμα, που δεν ρυθμίζεται, ειδικώς, από τις διατάξεις του άρθρου 151 του ν.3852/2010. Κάθε άλλη διάταξη που ρυθμίζει τα ίδια θέματα διαφορετικά, καταργείται.

Ο κατά το άρθρο 258 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας παρεμπόπτων έλεγχος της εγγραφής, μετεγγραφής ή διαγραφής εκλογέα στους ή από τους εκλογικούς καταλόγους του οικείου δήμου, χωρεί κατά των πράξεων αυτών μόνο αν αυτές έγιναν κατά τη σύνταξη ή αναθεώρηση των εκλογικών καταλόγων κατά τη διάρκεια του έτους, που προηγείται της ημερομηνίας διενέργειας των περιφερειακών εκλογών

Αίτηση αναθεώρησης, τριτανακοπή και αίτηση ερμηνείας ή διόρθωσης ασκούνται κατά τις διατάξεις του άρθρου 261 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

3. Αίτηση αναιρέσεως

Κατά των αποφάσεων που εκδόθηκαν από τα διοικητικά εφετεία χωρεί αίτηση αναιρέσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την παρέλευση του πενθημέρου που ορίζεται στο άρθρο 260 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

Όταν ασκείται αίτηση αναιρέσεως δεν χορηγείται αναστολή εκτέλεσης της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης.

Η απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών, το βραδύτερο, από την περιέλευση της αιτήσεως αναιρέσεως σε αυτό.

---

⁷⁸ Άρθρο 151 του Ν.3852/2010

Αν η τελεσίδικη απόφαση, βάσει της οποίας μεταβλήθηκε με οποιονδήποτε τρόπο η αρχική εγκατάσταση των περιφερειακών αρχών, αναιρεθεί και κριθεί κατ' ουσίαν η διαφορά από το αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο, εκείνοι που ανακηρύσσονται ως επιτυχόντες μετά την απόφαση θεωρούνται ότι εγκαταστάθηκαν αναδρομικά, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 114. Η αναδρομική αυτή εγκατάσταση δεν θίγει το κύρος των πράξεων που εκδόθηκαν ή δημοσιεύτηκαν από τις Αρχές των οποίων η εκλογή ακυρώθηκε από το αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο.⁷⁹

---

⁷⁹ Άρθρο 152 του Ν.3852/2010

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ: ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ

1. Δήμοι

Με ευθύνη των Δημάρχων, τα δημοτικά καταστήματα θα παραμείνουν ανοιχτά την 4^η και 5^η Μαΐου 2019 και μέχρι την 12^η ώρα βραδυνή, για την απρόσκοπτη χορήγηση των απαραίτητων δικαιολογητικών προς όλους τους υποψηφίους. Για τον ίδιο λόγο θα πρέπει να παραμείνουν ανοικτά την **18^η Μαΐου 2019** και μέχρι την 12^η ώρα βραδυνή, για την περίπτωση τυχόν παραίτησης υποψηφίου. Επίσης, θα παραμείνουν ανοικτά το Σάββατο 25 και Κυριακή 26 Μαΐου 2019, καθώς και Σάββατο 1^η και Κυριακή 2^η Ιουνίου 2019, για τη διεξαγωγή τυχόν επαναληπτικών εκλογών.

Καλούνται, επίσης, να διευκολύνουν κατά το δυνατόν τους υποψηφίους:

- **Παρασκευή 24 Μαΐου 2019**, ημερομηνία κατά την οποία λήγει η προθεσμία δήλωσης αντικατάστασης παραιτηθέντος ή αποβιώσαντος υποψηφίου (άρθρο 123, παρ. 2 και 3 του Ν. 3852/2010).
- **Παρασκευή 31 Μαΐου 2019**, κατά την οποία λήγει η προθεσμία επίδοσης στο Πρωτοδικείο της δήλωσης νέου υποψηφίου περιφερειάρχη, σε αντικατάσταση αυτού που παραιτήθηκε ή απεβίωσε (άρθρο 141, παρ. 4 του Ν. 3852/2010)

2. Αποκεντρωμένες Διοικήσεις – Πρωτοδικεία – ΔΟΥ

Οι Συντονιστές των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της Χώρας οφείλουν να μεριμνήσουν, ώστε τα Πρωτοδικεία της περιφέρειάς τους να παραμείνουν ανοικτά από το πρωί μέχρι την 24^η ώρα:

- **Κυριακή 5 Μαΐου 2019**, κατά την οποία λήγει η προθεσμία των είκοσι ημερών πριν από την ψηφοφορία για την επίδοση στον Πρόεδρο του αρμόδιου Πρωτοδικείου της ΔΗΛΩΣΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΥ.
- **Σάββατο 11 Μαΐου 2019**, κατά την οποία ενεργείται η ΑΝΑΚΗΡΥΞΗ ΤΩΝ ΣΥΝΔΥΑΣΜΩΝ από το Πρωτοδικείο (με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, άρθρο 122, παρ. 1 του Ν. 3852/2010).
- **Σάββατο 18 Μαΐου 2019**, κατά την οποία μπορεί να υποβληθεί παραίτηση υποψηφίου (άρθρο 123, παρ. 1 του Ν. 3852/2010)
- **Πέμπτη 30 Μαΐου 2019**, κατά την οποία λήγει η προθεσμία επίδοσης στο αρμόδιο δικαστήριο της, τυχόν, δήλωσης παραίτησης από την υποψηφιότητα περιφερειάρχη σε περίπτωση επαναληπτικής ψηφοφορίας (άρθρο 141, παρ. 1 του Ν. 3852/2010)
- **Παρασκευή 31 Μαΐου 2019**, κατά την οποία λήγει η προθεσμία επίδοσης στο Πρωτοδικείο της δήλωσης νέου υποψηφίου περιφερειάρχη, σε αντικατάσταση αυτού που παραιτήθηκε ή απεβίωσε (άρθρο 141, παρ. 4 του Ν. 3852/2010)
- Καλούνται, επίσης, να διευκολύνουν κατά το δυνατόν τους υποψηφίους κατά την **Παρασκευή 24 Μαΐου 2019**, ημερομηνία κατά την οποία λήγει η προθεσμία δήλωσης αντικατάστασης παραιτηθέντος ή αποβιώσαντος υποψηφίου.

Τέλος, οι Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (ΔΟΥ) της έδρας των Πρωτοδικείων και Ειρηνοδικείων θα πρέπει να παραμείνουν ανοικτές τις ίδιες ημέρες και ώρες, προκειμένου να προμηθευτούν οι υποψήφιοι τα απαραίτητα παράβολα.

Στη συνέχεια παρατίθενται σε πίνακες οι παραπάνω προθεσμίες του α' και β' γύρου των περιφερειακών εκλογών.

Προθεσμίες⁸⁰ που αναφέρονται στη διενέργεια των περιφερειακών εκλογών της 26ης Μαΐου 2019 (Α' γύρος)

- 1 Απριλίου 2019 Αρχίζει η προθεσμία για τη μεταδημότευση, λόγω υποβολής υποψηφιότητας, χωρίς τη συνδρομή της διετούς κατοικίας (**άρθρο 116, παρ. 6 του Ν. 3852/2010, όπως ισχύει**)
- 4 Μαΐου 2019 Λήγει η προθεσμία για τη μεταδημότευση, λόγω υποβολής υποψηφιότητας, χωρίς τη συνδρομή της διετούς κατοικίας (**άρθρο 116, παρ. 6 του Ν. 3852/2010, όπως ισχύει**)
- 5 Μαΐου 2019 Λήγει η προθεσμία των είκοσι ημερών πριν από την ψηφοφορία για την επίδοση στον Πρόεδρο του Πρωτοδικείου της **ΔΗΛΩΣΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΥ** (**άρθρο 120, παρ. 7 του Ν. 3852/2010, όπως ισχύει**)
- 10 Μαΐου 2019 Λήγει η προθεσμία **υποβολής παραίτησης** εκείνων που έχουν κώλυμα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 117 Ν. 3852/ 2010, όπως ισχύει
- 11 Μαΐου 2019 Ενεργείται η **ΑΝΑΚΗΡΥΞΗ ΤΩΝ ΣΥΝΔΥΑΣΜΩΝ** από το Πρωτοδικείο (**άρθρο 122 του Ν. 3852/ 2010**)
- 18 Μαΐου 2019 Παραίτηση υποψηφίου την **8^η** ημέρα πριν τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας (**άρθρο 123, παρ. 1 του Ν. 3852/2010**)
- 18 Μαΐου 2019 Λήγει η προθεσμία για την παράδοση ψηφοδελτίων στον Δήμαρχο (**άρθρο 128 παρ.1 του Ν.3852/2010**)
- 24 Μαΐου 2019 Υποβολή συμπληρωματικής δήλωσης σύμφωνα με τα **άρθρα 123, παρ. 2 και 3 του Ν. 3852/2010**).

60

⁸⁰ Σύμφωνα με το άρθρο 126 του Ν. 3852/2010, στις προθεσμίες που ορίζονται κατά τη διαδικασία εκλογής των περιφερειακών αρχών, δεν υπολογίζεται η ημέρα της ψηφοφορίας. Η προθεσμία λήγει μόλις παρέλθει και η τελευταία ημέρα της, έστω και αν είναι ημέρα αργίας.

Προθεσμίες που αναφέρονται στη διενέργεια των περιφερειακών εκλογών της 2ης Ιουνίου 2019 (Β' γύρος)

---

30 Μαΐου 2019 Λήγει η προθεσμία επίδοσης στο αρμόδιο δικαστήριο της, τυχόν, δήλωσης παραίτησης από την υποψηφιότητα του περιφερειάρχη (**άρθρο 141, παρ. 1 του Ν. 3852/2010, όπως ισχύει**)

---

31 Μαΐου 2019 Λήγει η προθεσμία επίδοσης στον Πρόεδρο του πολυμελούς Πρωτοδικείου της δήλωσης νέου υποψηφίου περιφερειάρχη σε αντικατάσταση αυτού που παραιτήθηκε ή απεβίωσε (**άρθρο 141, παρ. 4 του Ν. 3852/2010, όπως ισχύει**)

---

1 Ιουνίου 2019 Λήγει η προθεσμία για την ανακήρυξη από το αρμόδιο δικαστήριο του νέου υποψηφίου περιφερειάρχη (**άρθρο 141, παρ. 4 του Ν. 3852/2010, όπως ισχύει**)

61

Στο [Παράρτημα 5](#) παρατίθενται οι διατάξεις για τον υπολογισμό των προθεσμιών της εκλογικής διαδικασίας και στο [Παράρτημα 6](#) συγκεντρωτικός πίνακας με τις προθεσμίες.

Αθήνα, 3 Απριλίου 2019

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ